

APOSTOLUL

CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE
DIN BUCUREȘTI

APĂRE DE DOUA ORI PE LUNA

Redacția și Administrația :
ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

ABONAMENTUL

pentru preoți, diaconi și instituții 150 lei pe an
pentru cântăreți și paraclišeri 100 lei pe an

SUMARUL:

1. Pastorală I. P. S. Patriarh
2. Meditațiune Pr. M. Popescu
3. Din noaptea Sfântă N. Chifescu
4. Colinde de Crăciun **
5. Pentru ce s'a întrupat Fiul lui Dumnezeu N. Chifescu
6. Nașterea Domnului N. Cazacu
7. Ascultă când Domnul te îndeamnă Pr. N. Popescu

8. Rolul femeiei după Tradiție Pr. M. Stănescu
9. Cărți Noi N. Chifescu
10. Mișcarea Misionară *
11. Cronica Internă *
12. Parohii vacante *
13. Mișcare în Cler *

Miron,

Din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Eparhiei Bucureștilor, Mitropolit al Ungaro-Vlahiei și Patriarh al României.

Cititorilor și celor ce vor asculta această scrisoare pastorală — har și pace dela Cel de sus, iar dela Noi doriri de bine și sănătate.

«Iar când Irod văzu, că a fost amăgit de magi, s'a mâniat foarte; și trimițând (călăi) ucise pe toți pruncii ce erau în Vifleem și în toate hotarele lui, de doi ani și mai în jos, după timpul pe care-l lămurise dela magi».

(Mat. II 16).

IUBIȚII MEI FII SUFLETEȘTI,

Sfintele sărbători ale Nașterii Domnului Nostri Iisus Hristos sunt zile de înaltă, aleasă și neasemănată bucurie duhovnicească.

Nu e suflet omenesc, care să nu tresalte și să nu se simtă încălzit ca de o nădejde nouă și puternică la primirea vestei: Iisus se naște. Căci omenirea nu cunoaște altă clipă mai liniștitoare și mai prielnică aspirațiunilor inimii ei, decât a-

ceasta despre care ne vorbește întruparea Domnului. Cine mărturisește cu toată inima, cu încredințarea neclintită și duh de creștinească smerenie cuvântul: Hristos pentru noi, oamenii, și pentru a noastră mântuire s'a pogorât din ceruri și s'a întrupat dela Duhul Sfânt și din Maria Fecioară și s'a făcut om, — cine mărturisește acest cuvânt, care covârșește înțelegerea omenească, fără s'o rușineze: — acela primește îndată un răspuns de întărire a vieții omenești: Dumnezeu se coboară la om, pentru ca să ridice pe om la Dumnezeu; Dumnezeu se face om, pentru ca omul să se sfințească în Dumnezeu. Aceasta explică bucuria sfântă ce umple orice suflet omenesc înclinat

1) Se va citi în biserică în ziua I sau a II de Crăciun.

cu smerenie în fața leagănului Pruncului divin. E bucuria reîntâlnirii cu Dumnezeu pierdut, atunci, când omul a căzut în păcatul de a nu păzi până la sfârșit porunca dumnezească.

Gândiți-vă la bucuria Sf. Fecioare Maria, maica Domnului; gândiți-vă la bucuria dreptului Iosif, ocrotitorul Sfintei Fecioare, dat ei de Dumnezeu; aduceți-vă aminte de bucuria magilor, cari găsind Pruncul după luni întregi de călătorie oboșitoare și peste măsură de grea — se închină înaintea Lui și-i întind daruri regești: aur, smirna și tămâie. Și nu uitați nici bucuria mare, cu care s’au întors păstorii la turmele lor, după ce aflaseră Pruncul „înfășat în scutece și culcat în iesle”, cum le spusese îngerul. Dar bucuria dreptului Simeon și a Anei, profeteasa, nu mărturisesc același lucru? Și anume, că nu există suflet drept, cinstit și doritor de adevăratul bine, care să nu se bucure de Nașterea Domnului? Gândind la toate aceste clipe de puternică înălțare sufletească, ce strălucesc în jurul leagănului Mântuitorului, vă întreb: îi este îngăduit unui creștin să stea rece atunci, când biserica vestește Nașterea Domnului său, sau să se lase încă stăpânit de alte gânduri și preocupări, care să-l smulgă dela părtășia celei mai curate bucurii?

Iubiții Mei fii sufletești. Știu, că mulți dintre voi au pe limbă următorul răspuns: da, bucuria Nașterii Domnului e mare și sfântă; dar, iată, nouă — celor din vremile prezente, — nu ne este dat s’o sorbim întreagă, din pricina atâtor și atâtor greutăți, îngrijorări și nesiguranțe, ce întunecă viața omenească și-o strâng ca într’un clește ucigător.

Cum o să ne bucurăm în tihnă de vestea Nașterii minunate, când lipsuri, nevoi și suferințe de tot felul lovesc cu lovituri de moarte. în însăși cetatea vieții?

Răspunsul acesta, iubiților Mei fii duhovnicești, găsește într’adevăr un puternic răsunet în inima Mea de Părinte sufletească și Păstor duhovnicesc al vostru. Și-l preluiesc în aceeași măsură, în care vă și iubesc, ca fii încredințați Mie de Dumnezeu spre îndrumarea către tot binele și fericirea vieții. Inima Mea este adânc îndurerată de suferințele și nevoile ce vre-

mile au abătut, fără milă și din belșug, asupra scumpilor Mei fii sufletești. Dar acestea toate nu cuprind decât o mică parte din adevăr, din adevărul vieții. Adevărul întreg, marele adevăr pe care nu trebuie să-l uitați nici o clipă, se află ceva mai în adânc. Când încep a se usca ramurile pomului, grădinarul știe că rădăcina suferă. Pe ea deci o caută și o îngrijește, ca să scape pomul. Spre rădăcina vieții să căutăm, pentru că acolo vom găsi pricina nevoilor și suferințelor de astăzi.

Nu ne va fi greu să facem această cercetare, cu ajutorul căreia să ajungem la cunoașterea adevărului întreg asupra vieții. Venirea Mântuitorului în lume, ca Prunc în staulul Vifleemului, ne dă și în privința aceasta tâlcuirea întreagă și luminoasă a suferințelor de astăzi. Pentru aceasta e nevoie, să vă amintesc și celelalte împrejurări cari au însoțit Nașterea Domnului.

Le găsim în sfânta evanghelie scrisă de evanghelistul Matei, în capitolul al II-lea.

Ce ni-se spune aci? Că Irod, împăratul Iudeei, — aflând că s’a născut Iisus — își pusese în gând să-L ucidă, de teamă să nu-i ia tronul regesc. Și că — după ce a văzut că pe Iisus Pruncul nu-L poate găsi — a poruncit să fie uciși toți copiii Iudeilor până la vârsta de doi ani, socotind că în chipul acesta nu va scăpa cu viață nici El. Noi știm că socoteala lui Irod a rămas zadarnică, pentru că Iisus pruncul a fost dus în altă țară de Maica lui sfântă și de bătrânul Iosif, în urma înștiințării prin vis de către îngerul trimis de Dumnezeu. Dar multe mii de copii nevinovați au murit prin sabia lui Irod și nesfârșit potop de lacrimi au curs din ochii părinților îndurerați. Iată deci, că pe lângă cei ce s’au bucurat cu bucurie mare de Nașterea Domnului, găsim o lume întreagă plină de întristare adâncă și deci nemângâiată de Nașterea Pruncului.

E clar, iubiții Mei fii sufletești, că de aci răsare puternică lumină asupra suferințelor de astăzi și anume unde trebuie căutată rădăcina lor. Adevărul acesta este: prigoana împotriva lui Iisus Mântuitorul aduce cu sine suferință și moarte pentru toată lumea în mijlocul căreia

se produce. A prizoni pe Mântuitorul, cum a făcut Irod, unealta vrăjmaşului omului, înseamnă a prizoni adecă a lovi în însăşi viaţa omenirii, căci Iisus este viaţa şi temelia vieţii celei adevărate. Căutaţi deci izvorul suferinţelor şi strâmtorărilor de astăzi în faptul diavolesc al prigoanei desfăşurată de duhul lumii acesteia împotriva lui Dumnezeu. Şi fiţi încredinţaţi, că ceice necinstesc credinţa în Dumnezeu şi caută s'o sfarme, lovesc nu în Dumnezeu, căci pe Dumnezeu nu-l poate ajunge furia nesăbuită a omului, ci zdruncină şi înveninează viaţa noastră a tuturor, viaţa omenească.

Irod ucigătorul respiră astăzi duhul suferinţelor şi al morţii prin mii şi mii de guri omeneşti; prin tipărituri imorale şi nesuferite de elementarul bun simţ; prin îndemnuri necugetate la anarhie şi împotrivire la tot ceea ce e creştinesc, românesc şi strămoşesc; prin desbinări şi rătăcirii dela adevărata credinţă; prin ridicarea instinctelor şi pornirilor animalice omeneşti la cinstea ce se cuvine numai virtuţilor, ce apropie pe om de Dumnezeu.

Şi să ne mirăm că, odată cu aceste stări sufleteşti nenorocite, răsar pe câmpul vieţii omeneşti felurite şi nenumărate suferinţe şi lipsuri? Toate acestea înseamnă: Iisus nu ne trebuie, Iisus trebuie gonit, Iisus n'are loc în mijlocul nostru.

Iar răspunsul lui Dumnezeu e lămurit: pe Iisus nu-L puteţi atinge, ci toate loviturile îndreptate spre El se întorc spre voi, oamenii, şi spre cei din jurul vostru.

Iubiţii Mei fii sufleteşti, vă îndemn, cu îndemnul inimii îndurerate de suferinţele grele ce zdrobesc atâtea suflete: Inapoi

la Hristos; înapoi la biserica Lui sfântă; înapoi cu toţii la părtăşia vieţii de credinţă şi legătură vie cu Dumnezeu. Vremile sunt grele, pentru că şi rătăcirile sunt strigătoare la cer. Faceţi din inimile voastre, împuternicite de Duhul lui Dumnezeu, stavilă netrecută împotriva puhoiului de fără de legi, împotriva tuturor încercărilor de a goli sufletul de bucuria sălăşluirii în el a Duhului lui Dumnezeu.

Strângeţi-vă împrejurul bisericii şi de aci porniţi, împreună cu preoţii voştri, începutul lucrărilor voastre. Pentru că din lăuntrul sfinţit al bisericii, nu pot porni decât lucruri bune şi mântuitoare de relele vieţii.

Nu ascultaţi pe ceice vor să vă depărteze de sânul bisericii şi să vă slăbească comorile sufleteşti moştenite dela strămoşi, cum e şi iubirea de patrie şi tron, pentru că prin aceştia vorbeşte Irod, ucigătorul de vieţi nevinovate.

Prăznuiţi cu bucurie Naşterea Domnului, căci acesta este semnul bunelor începuturi şi în aceasta stă cheia adevărului şi a vieţii adevărate.

Cercetând Sf. Biserică, ascultaţi cu luare aminte învăţăturile celui Nou născut, căci în ele veţi găsi îndrumări pentru toate nevoile vieţii, şi în ele veţi afla mângâiere în toate necazurile vieţii şi nădejdi de zile mai bune.

Doară El ne-a zis tuturor: Veniţi la mine toţi cei osteniţi de jugul vieţii, şi veţi găsi uşurare, mângâiere şi mântuire sufletelor voastre.

Cu patriarhiceşti binecuvântări, al vostru rugător de tot binele către Dumnezeu.

MIRON

Arhiepiscop

CUGETĂRI

Dumnezeu pre cel mai mare l-a lăsat, şi giudeful cel ceresc al său pre pământ i l-au dat; şi precum iubeşte el să vadă pre Dumnezeu în cer judecător blând faptelor lui, aşa să se arate şi el celor ce sunt sub stăpânirea sa; şi cum nu suferă Dumnezeu strâmbătatea, aşa şi el să nu facă altuia.

GRIGORIE URECHIE

— Luptă şi dacă, luptând, cazi, ridică-te iute cu încredere şi începe din nou fără să te descurajezi vreodată.

SUZU

— Fă-ţi lucrul tău, fă-l cu inimă slobodă şi liniştită! Nu te uita că nu eşti aplaudat, că auzi murmure sau că întâmpini piedici. Ce importă acestea şi ce-ar rămâne din acestea sufletului tău sau pe sufletul tău?

LOUIS VEUILLOT

M E D I T A Ț I U N E

Magii. La staulul din Betleem vin magii să se închine Copilului Iisus. Închinarea lor e rod curat și sănătos al spiritului ce nu-și găsește liniște decât în adevărul întreg și veșnic. Dar unde este acest adevăr? În diversitatea armonioasă a naturii? Ei îl căutaseră aci și nu-l găsiseră întreg. În imensitatea spațiului, în strălucirea stelelor ori în frumusețea, avântul și neodihna sufletului omenesc? Și aci căutaseră adevărul și abia de găsiseră urmele lui. Iar ei voiau adevărul întreg și veșnic, adevărul care să stea în picioare prin sine însuși, adevărul care poruncește și a cărui poruncă devine îndată lege sau faptă puternică. Ei voiau adevărul care stăpânește. Noi, de multe ori, numim adevăr: idei, gânduri sau fapte izvodite de hoi, de cari ne servim cum vrem și le poruncim când vrem. Fără să ne dăm cu seama că aceste lucruri sunt cu totul departe de adevăr. Cum să fie adevăr, când noi le întoarcem cum vrem și facem din ele ce vrem? Cu adevărul nu se joacă nimeni. Cu atât mai mult omul, care de mult a încetat de a fi una cu adevărul și anume de atunci decând păcatul i-a sfâșiat vestmântul duhovnicesc al nevinovației inimii. Primul semn după care recunoști adevărul e că el stăpânește și cuvântul lui e statornic, însemnând: vieață sau moartea. Adecă adevărul desparte ceea ce este al vieții, de ceea ce e al morții; pe când minciuna, deci păcatul, amestecă elementele vieții cu elementele morții, pentru a scoate la iveală un chip monstru căruia omul îi zice adevăr și i-se închină.

Nu, Magii nu se mulțumiau cu acest pseudo-adevăr. Ei ajunseseră să-i spună pe nume acestui adevăr: adevărul morții. Ci căutau adevărul vieții. Oh! Ce spirite puternice vor fi avut acești magi. Pe ei nu-i înțepenise, în anumite forme seci și rigide, știința de carte. Înțelepciunea omenească! pe care și-o agonisiseră, cu lăcomie și avânt, nu stinsese în ei dorința infinitului și nu întunecase, în sufletele lor, imaginea reală a adevărului identificat cu divinitatea. Adevărul? Adevărul e o existență absolută, dar existență absolută nu e decât Dumnezeu, deci adevărul e Dumnezeu. Pe Dumnezeu îl căutau ei. Și l-au găsit, ajutați de lumina unei stele, în staulul din Betleem. L-au găsit strălucind în plinătatea lui copleșitoare în Pruncul Iisus. Pe care L-au recunoscut îndată ca pe Cel ce este Dumnezeu și s'au plecat în fața Lui, închinându-se și aducându-i daruri: aur, tămâie și smirnă,

Ce fericiți au fost acești magi! Pe ei știința de carte i-a dus la Iisus. Pe mulți astăzi știința de carte îi depărtează de Iisus. Dece? Pentru că, pentru mulți astăzi știința de carte e un păcat, și ca orice păcat își face lucrul ei, — adecă înstrăinează pe om de Dumnezeu, de adevăr.

La staulul din Betleem vin magii să se închine Copilului Iisus.

* * *

Păstorii merg, în grabă, spre staulul sărac, să vadă împlinirea cuvântului vestit de îngeri. Pe Magi lumina stelei i-a dus la Betleem. Păstorii aveau nevoie de graiul îngeresc, turnat în vorbă omenească. Căci Dumnezeu ajută omului în chipul cel mai potrivit înțelegerii și puterilor lui. Păstorii sosesc la staul, găsesc Pruncul înfășat și culcat în iesle, mărturisesc adevărul vestirii îngerești și se întorc la turmele lor cu suflet nou, inimă plină și gând cucernic la Dumnezeu.

Poporul nostru — cel sătesc — e un popor cu suflet de păstori. El cunoaște mângâierile prietenoase ale răsăritului de soare — de fiecare zi — și înțelege și poezia plină de melancolie a unui amurg de soare. Floarea câmpului, de când răsare și până se usucă și-și împrăștie sămânța mică, crește și înflorește sub ochi lui, totdeauna plecați s'o admire și bucuros să se împodobească cu ea în zi de sărbătoare sau chiar lucrând pe brazda țarinei întinsă. Ciripitul pasărilor, cântecul ciocârliei și viersul dulce al privighetoarei, foșnetul pădurii ca și murmurul tainic al apelor de munte, — tot, tot ce are natura mai frumos și mai înălțător găsește răsunet viu în inima lui, totdeauna deschisă și gata să primească aceste graiuri în cari nimic nu e întors și prefăcut.

Intr'un asemenea suflet, fără îndoială că vestirea despre Iisus îndată găsește loc. Cum și-a găsit în sufletele păstorilor depe câmpia Betleemului. Dar vestirea despre Iisus se cuvine să fie făcută în graiuri curate, pornite din inimi fără prihană, — așa cum erau ale îngerilor. Dece nu vin astăzi îngerii cerului să vestească țăranilor întruparea lui Iisus? Azi nu mai vin aievea îngerii cerului, pentru că locul lor îl avem noi, preoții lui Hristos, după dumnezeiasca lui rânduială. Și nouă se cade a face lucrul îngerilor. Unde aceasta se face — cu inimă de înger — poporul tot grăbește spre tainicul altar, primește împărtășirea cu sfântul trup și sânge și se întoarnă acasă mărturisind că s'a împlinit cuvântul ascultat.

* * *

Maria, fecioara sfântă, maica Pruncului Iisus „păstră toate aceste lucruri și le cumpănea în inima ei”. O! Fericită Mamă, care privești chemarea fiului tău prin luminile revărsate din marea de lumină a veșniciei nepătrunse. Închinarea păstorilor ca și închinarea magilor au fost pentru Sfânta Fecioară semne și descoperiri despre feciorul ei divin. Aceste semne ea le-a prețuit mai mult ca pe orice și le-a așezat în inima ei ca pe niște tezaure scumpe de cari să se folosească în orice moment.

Pentru aceea noi o numim pe Ea: Maică a Domnului, adică Născătoare de Dumnezeu, mamă a neamului creștinesc și rugătoare a noastră către Fiul ei și Dumnezeu nostru. O fericim, pentru că Ea a crezut că se vor împlini toate cele spuse Ei de Dumnezeu și a făcut tot ce se cuvenia să facă pentru dumnezeescul Ei Fiu, după semnele și descoperirile ce „le păstră și le cumpăna în inima ei”.

Fecioara Maria vorbește, cu grai dulce și plin

de adevăr, către orice mamă de azi și de totdeauna. Sărăcia, pe Ea n'a împedecat-o să se bucure cu bucurie sfântă de nașterea fiului Ei. Și astăzi multe mame ucid rodul pântecelui lor înainte sau în clipa când e să vadă lumina vieții. Alt păcat mai mare nu poate fi închipuit decât acesta, care face din mamă o ucigătoare a celui pe care trebuia să-l nască și să-l crească.

Alte mame nu și ucid copiii când îi nasc, dar îi lasă să se ucidă ei singuri, prin relele deprinderi și înfrățirea cu păcatul chiar din vârsta fragedă. Pentru că mamele nu păstrează nimic în inimile lor din semnele și graiurile dumnezeiești, ce aud la nașterea pruncilor lor. Și orice mamă aude cuvinte tot așa de bune despre fiul ei nou născut—cu prilejul botezului—ca și cuvintele auzite de Sfânta Fecioara Maria dela Magi ori dela Păstori.

„Maria păstră toate aceste lucruri și le cumpăna în inima ei”.

Pr. Manea S. Popescu

Din noaptea sfântă spre zorile vecinicii

Poporul care stătea în întuneric a văzut lumină mare și celor ce sedeau în latura și în umbra morții răsăritu-le-a lumină.

(Isaia IX 2—Matei IV 16)

Odinioară, pe când omenirea nu deosebia bine visul de viață și lumina de întuneric, credea că spre îndepărtatul soare-răsare se află o țară a aurorei, de unde zorile nu mai pleacă niciodată. Dar năzuiele către ținutul acela fermecat nu-și aflau plinire: se ostoiu în gânduri multe, ce tot mânau spre el...

...In noaptea sfântă, tainele ei ne chiamă încă odată să ne unim caravanei magilor și fără de zăbavă să purcedem acolo unde steaua se oprește, să aflăm ținutul unde aurora e vecinică și să intrăm în cetatea „ale cărei porți nu se vor mai închide în fiecare zi, căci noaptea nu va mai fi acolo” (Apocalipsă XXI²⁵). Freamătul atâtor generații trecute vrea să răscolească în noi iarăș sfintele amintiri, picurate nouă de părinți în sânge și în duh; căci în noaptea sfântă chemarea

Bisericii noastre s'a înnoit: mai aproape și mai aproape, tot mai aproape, auzim clopotele ei deșteptându-ne din somnul nostru... Și ele ne par de astă dată clopotele acelea legate pe mare, ce vuesc tânguirea lor până departe numai când valurile năpraznice ale furtunei le izbesc cu putere, silind pe marinar să vegheze ca să se scape și pe sine și pe alții dela o pieire sigură!...

Noaptea sfântă ne amintește de timpul când în prada desnădejdiei grăia Iov: nădejdea mea, unde este? nădejdea mea, cine o poate vedea? (XVII 15); de vremea când Psalmistul striga într'un apel înfricoșător: Pleacă, Doamne, cerurile și coboară! (144 5) Era tălmăcirea geamătului întregii firi și a omenirii însăși, lăsată pradă sieși, păcatului său!... Și în noaptea sfântă și-a aflat sfârșit: Domnul a sfâșiat cerurile, s'a făcut trup și a locuit printre noi; și din plinătatea Lui noi toți am luat și har peste har! (Ioan I^{14,16}).

Cu ce vom asemăna ceea ce Domnul ne-a dat nouă? (căci tot vedem acum, ca prin ghicitoră vedem și tot ce grăim, trupește

grăim). — Spun învățații că la nașterea lui Ludovic al IX, numit „cel sfânt“, Blanca de Castilia a deschis toate temnițele regatului pentru toată lumea, chiar și cei osândiți la moarte să se bucure de o asemenea binecuvântare cerească. S'a putut vedea atunci convoiul cel mai înspăimântător cu putință, de schelete mișcătoare menite pierzării, ce abia mai aminteau chipuri de oameni. Iată o faptă ce ne amintește ce a făcut Domnul pentru noi!

...Și în noaptea sfântă, totuși, bucuria noastră nu este deplină: multe gânduri o îngreuiază și multe dureri vin s'o schimbe în întristare! Dece vin umbre, ce par că întunecă zorile spre care ne duce noaptea aceasta? Dece dar un filosof ca Bergson în veacul al XX după nașterea Lui, mai poate numi pe om „mașină“? Dece Berdiaiev drept credinciosul vede omenirea afundându-se astăzi în negurile unui nou Ev-Mijlociu? Dece materialismul atotputernic s'a aciolat în inima pravoslavniciei Rusii gâtuind-o cu ghiarele-i de fier, care-i înăbușă respirația duhovnicească? Dece dar și în această noapte sfântă mai sunt ființe omenesti care, lângă noi, gem bolnave, fără de hrană, fără căldură, fără bucurii și fără nădejdi? Dece candela bucuriei noastre e cernită de presimțiri triste și lumina ei pâlپae lovită de suflarea gândurilor negre și în noaptea sfântă?

— Amintindu-ne că atunci suntem tari când suntem slabi, să avem curajul umilinței noastre și să recunoaștem ceeace un predicator de altă confesiune strigă din înălțimile amvonului catedralei Franței, vorbind despre „Idealul Evanghelic și realitatea istorică“: Oricât de dumnezeiască ar fi misiunea celor ce au primit dela Hristos vestea cea bună de predicat, oricât de pătrunși ar fi aceștia de puterea ei mântuitoare, de oricâtă ardoare și bună credință ar fi înzestrați ca s'o propoveduiască, nu vi se pare că din cauza acestei imperfecțiuni care se află în ei și de care nu se pot niciodată desbără cu totul, organizația la care ei vor ajunge va fi întotdeauna — și nu se poate altfel — slabă pe alocurea? *) — Cum să s'ărpim din creștinătate mizeria și războiul? se întreabă alt predicator?). Dacă Biserica va rămâne cu brațele încrucișate, mâna de foc va scri pe zid groaznicul „mene tek el upharsir“! Omul Bisericii să-și propună serios ceeace alt predicator puneă mai presus de orice faptă pă-

mântească³⁾: Eu nu cer lumii de azi decât voința hotărâtă de a înlătură mizeria!

E drept că Biserica nu suferă mai puțin pentru starea fiilor ei, în starea de azi; dar criza aceasta nu e fără îndoială, dintre acelea ce o pot clătina pe ea, ci dimpotrivă. Omenirea suferă îngrozitor astăzi, tocmai fiindcă s'a dovedit bună socotitoare, dar rea împărțitoare; suferă fiindcă a crezut că numerele guvernează lumea și că legea care trebuie să domnească e concurența iar nu iubirea desăvârșită, creștină. În loc de „Omul duhovnicesc“ am văzut răsărind „homo oeco-nomicus“, printr'o dezvoltare nesăbuită a bunurilor pământești în paguba celor cerești⁴⁾. Biserica are chemarea profetică de a trâmبیٹă vestea cea bună din partea Domnului, că numai Mântuitorul poate aduce scăparea; dar fiul risipitor trebuie să se întoarcă de unde a plecat, recunoscându-și greșalele. Și creștinismul va primi din nou în brațele sale omenirea însângerață, rănită de moarte de propriile-i patimi și păcate, pe care și le-a ascuns în suflet, precum odinioară Spartanul ascundea sub haină fiara ce avea să-l ucidă! „Creștinismul va mai apăra încă lumea de mânia lui Dumnezeu.

Și poate că schimbările se întetesc și popoarele sunt turburate de o criză grozavă tocmai pentru răspândirea lui⁵⁾“. Și precum odinioară apele acoperiau pământul, tot astfel cunoștința Domnului se va răspândi în toată lumea, căci pământul, plin și prea mic, tinde de pe acum spre cer!

* * *

...În noaptea sfântă cerul s'a plecat ca să se unească cu pământul; Dumnezeu s'a făcut om ca să îndumnezeiască pe om. Iisus a venit, vine și va veni pururea, căci El vecinic se întrupează în Biserica Lui și e acelaș eri, azi și mâine: dragostea Lui e aceeaș, din vecinicie și în mijlocul tuturor prefacerilor acestei lumi trecătoare, ea singură rămâne stâncă nemișcată.

1. R. P. Samson, Conférences de notre Dame de Paris, 1926, éd. „Spes“.

2. W. Monod, Les „Quatorze points“ d'un Christianisme effectif.

3. A. Gratry, Les Sources, Téqui, Paris 1926.

4. Vezi: G. Simmel: Der Konflikt der modernen Kultur; Philosophische Kultur, 1923; Julien Benda: La trahison des Cleres, Paris 1923; La fin de l'Eternel, 1925.

5. Vinet: L'Education, la Famille et la Société, Paris 1857.

În noaptea sfântă, Pruncul sfânt coboară la noi; L-am simțit zi de zi lângă noi, ostendându-se la carul vieții noastre, înjugat cu fiecare, căci jugul pe care ni l-a aruncat pe grumaji nu e o sarcină mai mult, ci ușurarea tuturor greutăților și suferințelor noastre. Singuri, am cădea istoviți și fără de scăpare; cu El, vom putea muta și munții!

Ascultând, dar, chemarea nopții sfinte, să

aruncăm tot restul îngrijorărilor și frământărilor noastre celor trupești și să grăbim pașii noștri spre țara aurorii vecinice ca să căpătăm luceafărul dimineții (Apocalipsa II²⁸) și să intrăm în cetatea în a cărei lumină vor umbla neamurile, iar împărații pământului aduce-vor la ea mărirea lor! (Apoc. XXI, 24).

N. Chițescu

COLINDE DE CRACIUN¹⁾

1. Domnului nostru Iisus Hristos

D'astă seară-i seară mare,
Hai Ler oi d'ai Ler oi Doamne,
Seara mare-a lui d'Ajun:
Măine-i ziua lui Crăciun,
Când s'a născut Domnul bun,

Mititel,
Infășățel,

Fășățel în foi de măr,
De când Domnul s'a născut,
Văi adânci au izvorât,
Crângu' uscat
Frunză i-a dat,
Câmpul pârilit
A înfrunzit.

Jidovi de veste-mi prindeau,
Mi-și prindeau de-L căutau,
Doamne, tot din vad

In vad,

Doamne, tot din sat
In sat,

Doamne, și din casă
'N casă,

Doamne, și din masă
'N masă,

Doamne, și din grajd
In grajd

Mi-L căutau

Și nu-L găseau.

Maica de veste prindea,
Fiu în brațe că-și luă,
Cărăruia d'apucă,
Cărăruia drept la munte;
Urcă unul, urcă doi,
Când fu p'al d'al treilea,
Puse jos să-și odihnească,

Coconăș să-și primenească,
Și când ochii-și d'aruncă,
D'înapoi, maica vedea
Că în urma ei venia
Și Ion, sfântul Ion,
Tot strigând
Și tot certând,
P'un cal negru d'alb de spume
Și din gură mi-ș grăia
Și-astfel Ma cii că-i z cea:
— la ia-ți. Maică, fiu'n brațe
Și mergi, Maică, mai 'nainte,
Că știi, Maică, au nu știi
Că's trei râuri,
Trei pârauri:
Un' de vin
Altul de mir,
Și-altul d'apă limpejoară?

'N cel d'apă L-om s'ăldă,
'N cel de vin L-om boteză,
Cu mirul L-om mirui,
Cu vestmânt L-om pr'meni;
Sus mai sus L-om ridică,
Sus mai sus la reghioană (regio-
nem).

La dalba sfântă icoană;
„Doamne“; numele I-om pune,
Dătător de fapte bune;
Fie Stăpân Cerului
Și Domn al pământului,
Sus cerul să stăpânească,
Jos norod să'nțelepțească.
Noi mai mult cu bună vremea,
Bună vremea'n ceste case,
In mulți ani cu sănătate
La boeri ca dumneavoastră.

1) Din colecția „*Poezii populare române*” de G. Dem. Teodorescu 1885.

2. Colindul Sfintei Marii

P'înaintea cestor curți,
Cestor curți, cestor domnii,
Plimbă-mi-se, mi-se plimbă
Măicuța Sfântă Măria,
Cu-o furcă dalbă la brâu,
Caer verde de mătase
Tot cu'mpletitura 'n șase.

P'un fuscior

De argințel

Trage fir

De Baibafir:

Toarce fașă lui Hristos,
C'a născut și-o să-l boteze.
Când fuse la botezat,
Găsi-și fiul botezat

De Ioan

De sânt Ioan.

Iar Maica Sântă Măria,
De ciudă și de mânie,
Dete-n foc ca să se arză:

Busuiocul stinse focul.

Și Maica, Sântă Măria,
De ciudă și de mânie,
Dete-n apă să se'nece:

Sfânta cruce n'o confuse,
(cofundă).

Și Maica, Sântă Măria,
De ciudă și de mânie,
Dete-n săbii să se taie:

Sabia mi-se turtia.

Grăi Ioan, sânt Ioan:

— O, Maică, sântă Mărie,
Să n'ai ciudă, nici mânie,
Eu de mic L-am botezat,
Și nume frumos i-am dat,
Tu, Maică, L-oiu aveă
Să ne fie d'a'mpreună
L'amândoi cu faptă bună.
Bună vremea'n ceste case
La boieri ca dumneavoastră,
La anul și la mulți ani.

* * *

3. Colindul Sfintei Vineri

Sus pe slava cerului,
Ler oi Leo d'ai Ler oi Doam-
ne Ler,
La poalele raiului,
La scaunul Domnului,
La scaun de judecată

Unde merge lumea toată,
Genuchiat-a Sfânta Vineri,
Genuchia și mi-și plângea
Și de Domnul se rugă
Și din gur-așa-mi grăia:
— Știi, Doamne, că m'ai trimis
Pământul ca să-l botez;
Toți s'au dat botezului,
Numai unul nu s'a dat:

Cetatea Irodului

Nu s'a dat botezului

Nici creștinătăților;

Ci pe mine prinsu-m'a

Prinsu-m-a,

Legatu-m-a,

Cu cuțit tăiatu-m-a,

În cazan băgatu-m-a,

Și trei zile fiertu-m-a,

Numa'n ceară și'n rășină.

Din cazane scosu-m-a,

Apoi strecuratu-m-a,

La gard aruncatu-m-a,

În obraz scuiptu-m-a,

Ș'am făcut

Cum am putut

Și la Tine c'am venit

Să-mi dai sfinți în ajutor

Pe Irod ca să-l omor.

Domnul dac-o auzia

Astfel din gură-mi grăia:

— Savai Petre, sfinte Petre,

Ia să-mi-l trăsnești cu sete;

Sav' Ilie, sânt' Ilie,

Să mi-l trăsnești cu mânie

Că ești sfânt mai cu tărie.

Ilie, dac'auzea,

De grabă că-mi alergă:

Lua fulgerul d'a stânga

Și trăsnetul d'a dreapta,

După draci că mi-și pornia

Și-i trăsnea, și-i fulgeră,

Cerul de se'ntunec,

Pământul se tremură,

Dracii că se speria

Și botezului se da,

Mirului,

Botezului,

Și creștinătăților.

Sfânta Vineri boteză,

Toată lumea creștina,

Bună seara'n ceste case

La boeri ca dumneavoastră

La mulți ani cu sănătate.

Pentru ce s'a întrupat Fiul lui Dumnezeu

de Feriicitul Augustin ¹⁾

Sunt și nebuni din aceia cari zic: Înțelepciunea lui Dumnezeu nu putea oare să măntuiască pe oameni în alt chip, fără să se facă om, să se nască dintr'o femeie și să sufere atât de mult din partea păcătoșilor? Acestora le răspundem: putea desigur; dar și altfel de ar fi făcut, tot atât ar fi nemulțămît pe curioși. Dacă nu s'ar fi arătat cu trupul ochilor păcătoșilor, atunci lumina sa cea vecinică, care se vede numai cu ochii sufletului, n'ar fi putut fi văzută de-o minte necurată.

Acum însă a vrut să ne obișnuiască cu cele văzute, ca să ne pregătească pentru cele nevăzute. Și iată că nu convine celor avari, fiindcă nu s'a arătat în bogății și în aur; nu convine nici celor necurați, fiindcă s'a născut dintr'o femeie; nici celor îngâmfăți, fiindcă a suferit cu cea mai mare răbdare toate batjocurile; nu convine celor moeșiți, fiindcă a fost răstignit; nici celor lași, fiindcă a murit.

Și ca să nu pară că apără propriile lor viții, ei spun că starea aceasta nu e potrivită nu cu omul; ci cu Fiul lui Dumnezeu. Căci nu înțeleg care să fie această vecinicie a lui Dumnezeu, care a luat chip de om; și nici nu înțeleg care să fie firea omenească, care în Iisus Christos a fost adusă înapoi la starea cea dintâi de tărie, ca să ne facă să înțelegem — și acest lucru e învățat de către Domnul însuș — că neputințele noastre de tot felul, pe care le-am căpătat, păcătuiră pot fi vindecate printr'o viață sfântă. Deasemenea ne-a făcut să vedem până la ce stare de slăbiciune a căzut omul prin greșala sa și din ce mizerie a fost scăpat cu ajutorul dumnezeesc. Iată dar pentru ce Fiul lui Dumnezeu s'a făcut om și a suferit cu firea omenească toate suferințele omenești. — Și acest leac depășește putința voastră de înțelegere. — Căci cum se va mai vindeca trufia, dacă n'o tămăduiește nici umilința Fiului lui Dumnezeu? Cum se va mai vindeca lăcomia, dacă nici sărăcia Fiului lui Dumnezeu n'o va tămădui? Cum se va mai vindeca mânia, dacă nici răbdarea Fiului lui Dumnezeu n'o va tămădui? Cum se va mai

vindeca necredința, dacă nici dragostea Fiului lui Dumnezeu n'o va vindeca? Insfârșit, cum se va vindeca lașitatea, dacă n'o va tămădui nici învierea Domnului? Să-și recapete deci, nădejdea, neamul omenesc, să-și cunoască din nou firea sa și să vadă ce loc înalt i-a fost hărăzit printre lucrurile lui Dumnezeu. Oameni, nu vă disprețuiți pe voi înșivă; Fiul lui Dumnezeu s'a făcut om! Femei, nu vă micșorați pe voi înșivă. căci Fiul lui Dumnezeu s'a născut dintr'o femeie! Nu iubiți cele trupești; căci întru Fiul lui Dumnezeu nu suntem bărbat și femeie. Nu iubiți nici cele trecătoare, căci de ar fi fost vrednicie de aceasta, ar fi făcut-o Omul — Iisus Christos. Nu vă temeți de batjocuri, ori de cruce, ori de moarte; căci de ar fi fost primejdioase pentru om, nu le-ar fi suferit Fiul lui Dumnezeu....

O, dumnezeesc leac, care vindecă toate suferințele, care înfrânează orice îngâmfare, care înalță orice cădere, care taie tot ce e de prisos, care păstrează tot ce e de trebuință, care aduce pe calea bună pe cel rătăcit! Cine va mai despera de el, pentru care însuș Fiul lui Dumnezeu a primit să se umilească atât de mult? Cine va mai socoti că viața fericită vine dela bunurile acelea, pe care El ne-a învățat să le disprețuim?

Ce necazuri ne va mai răpune, acum când întru El, firea noastră a învins atâtea suferințe? În sfârșit, cine va mai crede că împărăția cerurilor i-s'a închis când știe că Fiul lui Dumnezeu a deschis-o vameșilor și păcătoșilor? (Mat. XXI 31). De ce stricăciune nu ne vom putea noi lepădă, privind, ascultând, iubind și urmând faptele și cuvintele Fiului lui Dumnezeu, care s'a făcut om ca să fie modelul nostru în această viață?

1) De Agone Christiano, Cap. XL P. L. Migne, 40 col 297—298.

Traducere din latinește.

de N. CHÎTESCU

N A Ș T E R E A D O M N U L U I

„Și deodată împreună cu îngerul mulțime de oaste cerească laudă pe Dumnezeu și ziceă :

„Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pre pământ pace, între oameni bună-voire!” (Luca II 13—14).

Omenirea zăcea cufundată în *noapte* și *întuneric*, când a răsunat această minunată cântare a oștilor îngerești. Noapte firii și întunericul păcatului. Noaptea firii aruncase valul odihnei de o clipă peste trupuri sfârșite de trudă și sudorile muncii pentru traiu. Căci oamenii își urmau fără încetare drumul vieții, așa cum le fusese el croit de strămoșii cei dintâi, cari lăsaseră urmașilor lor această moștenire neschimbată: „Intru sudoarea feței tale îți vei agonisi pâinea ta, până ce te vei întoarce în pământul din care ai fost luat; căci pământ ești și în pământ te vei întoarce” (Fac. III 19).

Ea prinsese pe fiecare la treburile sale: pe unul la casa sa, pe altul la capăt de lungă, istovitoare călătorie, pe altul în câmp la turmele sale și la toți voia să le împărtaşească odihnă.

Dar odihnă nu era pe pământ. Sufletele oamenilor nu puteau gusta odihnă, căci ele erau întunecate și pustiite din cauza păcatului și a suferințelor pricinuite de el. Omenirea toată repetă poate, în această noapte, gemătul desnădăjduit al lui Iov: „Blestemată fie ziua în care m'am născut și noaptea în care s'a zis: „Un om s'a născut!” (Iov III 3).

Păcatele îngrămădite neîncetat din timpul urmașilor lui Cain și până sub domnia ultimului vlăstar din familia Macabeilor, nu puteau avea altă urmare decât pustiirea sufletească și desnădejdea.

Erau, de bună seamă și suflete în care tot mai ardea flacăra credinței într'un Izbăvitor, făgăduit de Dumnezeu și prezis de profeți. Iar în templu, preoții nu încetau a înălța rugăciuni ca acestea:

„Ceruri trimeteți de sus roua voastră,

„Și nourii să plouă Dreptatea!

„Pământul să se deschidă și să încolțească mântuirea.

„Și dreptatea să se înalțe în acelaș timp! (Isaia XLV. 8).

Dar cu toate acestea, în noaptea sfântă a Nașterii Domnului, păcatul stăpâniă peste tot în suflete. Păcatul a înăbușit orice milă în inima celor din casa unde au cerut adăpost Iosif și Maria și nu s'a îndurat nimeni să facă un loc sfintei mame să-și culce pruncul. Și tot păcatul a făcut ca nimeni să nu vegheze ca să poată auzi cântarea îngerilor: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire”. Păstorii singuri, fiind alături de turmele lor, s'au învrednicit de cinstea aceasta însemnată. Nevinovăția alungată din sufletele oamenilor de frunte și de bun neam, se refugiase în mijlocul acestor păstori, făcând ca aceștia cei dintâi să audă vestea cea mare și minunată dela înger: „Nu vă temeți. Căci iată vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul; că, în orașul lui David, astăzi vouă s'a născut un Mântuitor, care este Hristos Domnul”. (Luca II 10-11). Ce plăcut va fi fost la auzul găsului îngerului și ce frumoasă vedenia cerului deschis și a oștilor cerești cântând și laudând pe Dumnezeul Privilegiul de a asculta și a vedea aceste minuni n'a fost acordat însă decât păstorilor ca unora cari vegheaseră. Păstorii nu au pregetat deloc de a asculta cuvântul îngerului și după înălțarea lui la cer, se sfătuiesc între ei și merg să găsească pruncul Mântuitor; și găsindu-l împreună cu Maria, mama lui, se făcură cei dintâi vestitori ai minunii ce le fusese dat să vadă, întorcându-se la casele lor, laudând și prea mărink pe Dumnezeu.

Abia acum începeau oamenii să afle ce minune se săvârșise printre ei. Însă greutatea minții lor nu le îngăduia să înțeleagă cele ce auzeau, ci se mirau. Dacă ar fi auzit și ei, ca păstorii, cântarea îngerilor, și-ar fi adus aminte de cuvintele din Iov, XXXVIII, 7, care spun că „duhurile cerești au dat strigăte de bucurie la facerea lumii, văzând minunile creiate de Dumnezeu”. Și ar fi înțeles că „Acela prin care toate s'au făcut și fără de care nimic nu s'a făcut” se poartă acum în mijlocul făpturii sale, luând trup muritor, pentru a mântui dela moarte pe cei ce vor crede în El.

Dacă ar fi putut să vadă sărăcăciosul locaș unde s'a născut dumnezeescul prunc,

oamenii aceia din Betleemul Iudeei, ar fi înțeles că Domnul a ales lucrurile cele mai smerite și mai fără de preț ale lumii aceștia pentru a rușină și a smeri pe cele de bun neam.

Și dacă mintea lor ar fi fost mai liberă de păcate, ei ar fi recunoscut în această ieseală, mormântul de mai târziu al Fiului Omului. Dar oamenii aceștia erau așa precum îi arătase cu mult timp înainte Profetul, care spusese că „văzând cu ochii nu văd și auzind cu urechile nu înțeleg”. Amintirea acestei nașteri minunate, vestite lor de păstori cei credincioși, s'a șters repede din mintea lor. Cântarea cerească a îngerilor s'a risipit în întinderea nemăsurată a văzduhului. Dar totuși, ecouri dulci, rămăseseră în câteva inimi fericite. În afară de păstori și mai înainte de ei, fusese cineva, care ascultase cu umilință și cu bucurie sfântă tot ceea ce spusese îngerii și păstră cuvintele și cântările lor în inima sa curată.

Eră Sfânta Fecioara, maică și fecioară în același timp, „lucăfărul de dimineață, înainte mergător al Soarelui dreptății și al milostivirii”. Ea se supusese cu credință și curăție deplină planului dumnezeesc. Chiar dacă nu înțelegea întru totul taina cea necuprinsă de minte a nașterii fără bărbat, Fecioara Maria, spunea cu credincioasă supunere Arhanghelului binevestitor: „Iată roaba Domnului, să-mi fie mie după cuvântul tău!”

Și astfel „Cuvântul trup s'a făcut!”

O taină mai presus de minte, o bucurie cerească!

Fiul lui Dumnezeu se pogoară pe pământ pentru a ridica pe oameni la cer. Se poate

închipui iubire mai mare decât aceasta pe care Ziditorul lumii a arătat-o făpturii sale, acesteia care nu mai eră vrednică de nici o iubire, de nici o milostivire? Dumnezeu singur a putut avea atâta bogăție de îndurare încât nu numai să treacă cu vederea păcatele noastre cele multe, dar să caute El Insuși a ne ridică și a ne împacă, trimițând pe Unicul său Fiu în mijlocul nostru.

Pătrunde-te suflet omenesc de atâta milostivire!

Cum mai poți tu să stai pe gânduri dacă trebuie să primești ori nu solia dumnezească de împăcare?

Ce motiv te-ar face să îndepărtăzi delatine darul lui Dumnezeu, al iertării și al fericirii veșnice?

Nu vezi tu că astăzi Cerul se unește cu pământul și că Fiul lui Dumnezeu vine să ne arate Calea să ajungem la Tatăl ceresc?

Dece te lași copleșit de greutatea și necazurile vieții de azi? Descrețește-ți fruntea, omule chinuit de griji și nesiguranță, fă să tacă în inima ta glasurile înăbușite ale des-nădejzii și ascultă cântarea îngerilor.

Această cântare trebuie să răsună în toată ființa ta și în tot locul. Încearcă de ascultă tot mai bine această cântare, înțelege-o și cântă și tu cu îngerii care plutesc nevăzut în jurul nostru al tuturor. Cântă, căci Domnul este între noi, bucură-te și te veselește că fericirea este mai aproape de noi decât am fi crezut, unește-ți glasul tău cu al îngerilor și strigă: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoie!”

N. Cazacu

Ce credea Edison despre viața de după moarte

Ford, care era amicul intim al marelui inventator, defunct Edison, a declarat în cursul unui interviu următoarele:

Edison și eu ne luaserăm rămas bun cu câteva săptămâni înainte de moartea inventatorului, iar la despărțire, după o amiază petrecută în causerii amicale, am avut reciproc sentimentul că aceasta era ultima noastră întrevvedere.

Edison credea într-o viață după moarte. E drept că într-o perioadă anterioară a fost materialist și preocupat în specieal de realizări imediate. Problema morții nu-l preocupa. Dar cu timpul

misterul destinului îl obseda. Ajunse la concluzia, că moartea nu înseamnă sfârșitul ființei spirituale, că există o viață interioară profundă, care nu poate muri, tinzând spre o perfecțiune spirituală.

În repetate rânduri am discutat această temă și îmi amintesc, că acum câțiva ani, când cineva întreabă pe Edison, care era evenimentul mai de seamă ce se produsese în viața lui, în ultimul cincantener, savantul răspunse: siguranța că există o viață viitoare pentru toți muritorii.

Ascultă, când Domnul te îndeamnă

....„Învățătorule, toată noaptea ostenindu-ne, nimic n'am prins, dar după cuvântul tău voi arunca mreaja". (Luca V, 5).

Citind cu băgare de seamă începutul cap. V din sfânta Evanghelie după Luca, o priveliște minunată se prezintă înaintea ochilor minții noastre.

La marginea lacului Ghenizaret într-o dimineată liniștită după o noapte furtunoasă, pescarii—locuitorii obicinuți ai țărmurilor—își cârpeau mrejele rupte noaptea trecută în luptă cu valurile furioase. Mântuitorul vine urmat de mulțimea ce, însetată după adevăr, venea să-l asculte cuvântul. Să le vorbească de pe țărm, nu aveau putința. Să-L audă toți, de aceea urcându-se în corabia ce era aproape, poruncește să o depărteze de țărm. Petru, căci a lui era corabia, nu-L cunoștea, dar înfășurarea Mântuitorului, ca și cuvântul Său, au influențat atât de mult asupra lui, că s'a supus poruncii fără a mai cere deslușiri. De pe corabie vorbit-a Mântuitorul poporului, cuvântul Său era ascultat cu nesaț și se potrivea minunat firii omului, că El vorbea ca cel ce avea putere. Dar Mântuitorul nu se mulțumește numai cu cuvântul, ci și prin fapte vrea să le dovedească puterea Sa, de aceea după ce termină cuvântul zice lui Petru: „Depărtează-o la adânc și aruncați mrejele voastre spre vânăre. Petru cunoscuse că un om deosebit a intrat în corabia sa, și că să-și arate dispoziția lui de a se supune îi răspunde: „Învățătorule, toată noaptea ostenindu-ne n'am prins nimic, dar după cuvântul tău voi arunca mreaja". Sunt dispoziții sufletești în om de multe ori, cari îl îndreaptă spre bine fără a-și da el seama. Ce fericiți am fi frați cititori, dacă le-am simți și am profita de ele. Sufletul nostru are tendința să către ce este bine, către Cel ce l-a creiat, că El este binele desăvârșit, numai noi de i-am da voie liberă, ca nu cumva alte porniri ale trupului, să oprească fericita năzuință a sufletului... Dar să cugetăm puțin asupra cuvintelor lui Petru: „Doamne, toată noaptea ostenindu-ne, n'am prins nimic". Privind viața lumii cum se

desfășoară astăzi nu socotiți că s'ar potrivi și acestei lumi cuvinte asemănătoare la ale lui Petru? Doamne, toată viața ostenindu-ne, n'am agonisit nimic! Și mă veți întreba de ce? Viața noastră, așa cum ne-o petrecem este ea plăcută lui Dumnezeu? Oh, nu! fie care în sinea noastră o recunoaștem. Și atunci trăind numai pentru agonisita trupului, nesocotim dorința dumnezeiască, iar Dumnezeu va lua dela noi harul Său și lucru pe care nu-l umbrează harul lui Dumnezeu, nu ne este de nici un folos pentru suflet. Aduceți-vă aminte de cuvintele Domnului ce spune: „Cine nu adună cu mine, risipește". Atunci ce trebuie să facem? Oprindu-ne la această constatare, n'am făcut nimic folositor, dar să-l urmăm pe Petru în răspunsul său: Doamne, după cuvântul tău îmi voi schimba felul de viață. Greu, nu este așa? Cu câtă anevoință se desparte trupul de plăcerile sale! Apoi în calea vieții nu uitați dușmanul aprig ce nu voește mântuirea omului, la ori ce pas spre bine pune piedică. Din drumul cel bun vrea să ne abată spre el, dar aveți voință, rezistați ispitelor sale, de voiți să vă apropiați de Dumnezeu, de voiți mântuirea sufletului. Ce plădă frumoasă avem înaintea noastră: Mântuitorul Christos supus vrerii Tatălui, s'a pogorât pe pământ și lucrarea sa prin har dumnezeesc ce minunate roade a dat! Prin cuvântul Său omenirea s'a renăscut pentru o viață nouă, din ființei a făcut pe fiii lui Dumnezeu, împacând prin jertfa Sa pe om din nou cu Dumnezeu. Voința bisericii, care este vrerea lui Dumnezeu să fie voința noastră, iar legea ei să fie călăuza pașilor noștri.

Altfel, nimic bun n'am agonisit. Veți zice că sunt mulți nebagatori în seamă ai legilor dumnezeiești și totuși au averi mari, nu simt greutatea zilei de azi, trăesc tot în belșug. Îngaduți-mi să vă amintesc de parabola cu bogatul ce i-a rodit țarina, ca și de o mică istorioară: Un părinte era odată pe moarte. Bolnavul văzându-și sfârșitul aproape le spune: Totul în zadar, veniți să vă sărut că eu plec... Cel mai mic dintre copiii nedându-și seama unde se duce ta-

tăl lîr îl întrebă: Tată, aici avem case mai frumoase unde putem sta cu toții, dar acolo unde te duci tu ai asemenea case? Atunci mînbundul și-a dat seama că zadarnică i-a fost truda în viață; lăcrimînd răspunde: n'am făcut nimic în viață, și și-a dat duhul. Iată că zadarnică ne este toată truda în viață, dacă pentru suflet n'am agonisit nimic. Fapta bună este singura avere ce ne însoțește dincolo de mormînt, cea ce se agonisește pentru trup, trupului rămîne. Dacă acesta este adevărul adevărat, ce ne rămîne de făcut? Să ne schimbăm felul de viață, avînd ca scop pe Mîntuitorul și îndeplinirea voei Lui. Prin curățenia inimii și nevinovăția vieții să ne apropiem de Dumnezeu și El ne va primi după cum singur o spune: „Pe cel ce vine la mine nu l voi scoate afară”. Petru a zis către Mîntuitorul: „Ești dela mine, că om păcătos sunt Doamne”.

Abia atunci cunoscuse că însuși Dumnezeu venise în corabia lui și se cunoștea nevrednic să se apropie de El. Dar noi cari îl știm, îi cunoaștem dragostea. Să pentru oameni să nu ezităm, să îndrăznim a ne apropia de El prin faptele noastre cele bune și să deschidem larg porțile în mei

să-L primim în noi prin Sfînta Împărtășanie și El de se va sălășui întru noi, multă roadă ne va aduce. Ce folos va aduce ostenele noastre de vom lucra în afară de voia lui Dumnezeu? „Ce va folosi omului de ar dobîndi lumea toată și și va pierde sufletul sau” întrebă sf. Evanghelie (Marcu VIII³⁶). Mîntea se va amăgi, ochii se vor înșela de oare care agonistă, dar amintește-ți fratele meu de smochinul din Evanghelie. Era jalnic la vedere, crengi mari, stuțis frumos, dar roade în El Mîntuitorul n'a aflat și de aceea l-a blestemat. Așa este omul care se îngrijește numai de trebuințele trupului.

Infricoșează-te o frate, de osînda smochinului. Ascultă cuvîntul sfintei Biserici,—așezămîntul dumnezeesc—prin rostirea sfinților ei slujitori, cari sunt urmașii Apostolilor. Prin ei îți vei îndrepta viața și o vei face roditoare în fapte bune; iar la sfîrșitul vieții mulțumit să poți rosti: Doamne, după cuvîntul Tău ostenindu-mă în viață, mi-am dobîndit merindea de veci.

Preotul Stavrofor
NIC. POPESCU OGRETIN
Președintele cercului Valea Teleajenului

Rolul femeii în biserica ortodoxă română după Sf. Tradiție

Până acum, am înțeles prin termenul „în Biserica ortodoxă română” terenul de activare și de valorificare, în general, a femeii creștine.

De data aceasta însă, vom preciza în detaliu că acest termen este susceptibil de două interpretări:

1. Înseamnă biserică, în sensul de instituție vizibilă și invizibilă.

2. Înseamnă biserică, în înțelesul de locaș material pentru închinare.

Prin urmare, Sfîntul apostol Pavel a înțeles, credem, prin expresiunea „în biserică șade rău unei femei să vorbească”, tocmai locașul ei material.

Drept este, după rînduiala Apostolilor, valabilă și azi și totdeauna, că „în biserică femeia trebuie să tacă”. (1 Cor. 14. 34-35).

Dacă însă în biserică, în sensul concret al noțiunii, femeia trebuie să tacă, ea totuși poate să vorbească și să activeze cu folos, pentru Biserică, în afară.

Înainte de a arăta ce poate vorbi și activa cu

folos, femeia creștină de azi, pentru Biserică în afară, găsim necesar și util, pentru o temeinică orientare, să ne lămurim, după indicațiunile Sfintei Predanii, ce rol a jucat femeia în trecutul Bisericii noastre.

Astfel, afară de conducătorii Bisericii, cari se numiau Episcopi sau Episcopi și Presbiteri și afară de slujitorii săi, cari erau Diaconii, Apostolii au primit în serviciul Bisericii și femei, cari însă n'au luat parte la autoritatea publică, de a învăța, de a săvârși serviciul divin, sau de a păstori.

Apostolii le au încredințat numai anumite servicii bisericești, cari erau mai potrivite pentru femei. Ele se alegeau dintre femei, cari prin isticșința lor, pentru atari servicii, nu erau căsătorite.

Apostolii le recrutau dintre fecioare sau văduve înaintate în vîrstă și se numiau Diaconese.

Ce înțelegem prin termenul acesta?

Diaconesele erau ajutătoarele Diaconilor, la agape, între femei, la botez și îngrijeau de bolnavii de sexul lor.

Prin urmare, cu toate că ele erau puse în servicii, cari se puteau face mai potrivit pentru femei, nu au avut însă niciodată autoritatea apostolică de a învăța în biserică, a săvârși sfintele taine sau de a conduce.

Ne întrebăm: de ce?

1. Pentru că văduvele și fecioarele acestea, numite Diaconese, erau numai binecuvântate (hirotese) dar nu și consacrate (hirotonite), ne asigură rânduiala apostolică.

2. Pentru că ele erau ajutătoarele Diaconilor și Apostolilor numai cu incuviințarea lor.

O dovadă despre existența netăgăduită a Diaconeselor în biserica apostolică, cât și despre rolul de ajutătoare incuviințate în serviciile ei, o găsim în epistola către Romani, a sf. apostol Pavel; (16 1-2):

1. Vă dau în grijă pe Fibi, sora noastră, *diaconita* bisericii din Chenhrea.

2. C'a s'o primiți în Domnul, cu vrednicia cuvenită sfinților și să-i fiți de ajutor, la orice ar avea nevoie de ajutorul vostru. Căci și ea a ajutat pe mulți și chiar pe mine.

Ne-a rămas acum să precizăm mai de aproape, în ce constau serviciile aduse de Diaconese, pentru Biserică:

1. În epoca primară a creștinismului ele ajutau pe Diaconi la botez, deoarece se simțea o mare nevoie atunci, când păgânii sau ebreii treceau la creștinism, în mase compacte bărbați, femei și copii.

2. Ajutau pe Diaconi la agape, împărțind văduvelor și tuturor celor lipsiți de hrana zilnică, deoarece creștinii atunci erau toți împreună și aveau toate de obște și vindeau moșiile și averile și le împărțiau tuturor, după trebuința ce avea fiecare. F. Ap. 6.1 2.44-45.

3. Îngrijeau de bolnavii sexului lor, aducându-le chiar sfânta împărtașanie la căpătăiu.

În fine, trebuie să mai remarcăm că în afară de presbiteri ca supraveghetoare ale femeilor în biserică și de diaconite, al căror rol l-am menționat mai înainte, pe timpul întemeierii Bisericii au existat și femei evangheliste și proorocițe însă numai cu vocațiuni extraordinare ¹⁾.

Trecem acum să arătăm ce rol joacă femeia creștină după informațiile Sfintei Predanii și începem cu Sfânta Fecioara Maria.

Anunțată cu trei zile mai înainte de Arhanghelul Gavril că se va muta la cer, de a dreapta Fiului său iubit, Născătoarea de Dumnezeu se rugă zilnic în muntele Măslinilor.

Înainte de adormirea sa, aprinzând multe lumânări în casă, a mulțumit lui Dumnezeu și chemând rudeniile și vecinii, și-a aranjat toată casa, și-a gătit patul și toate cele ce se cădea de îngropare. Pe urmă, spunând vestea mutării sale de pe pământ la cer, a învățat pe cei de față să dea cele două vestminte ale sale la două văduve sărace, pe care le hrănise până atunci, luându-și ertăciune cu toți ²⁾.

Iată de unde ia motiv lumea creștină să se îngrijească de toate înainte de moarte, să se roage lui Dumnezeu, împărțându-se, să adoarmă somnul

morții în lumina simbolică a lumânărilor și cu dorința de a i se împărți de pomană la săraci, luându-și ertăciunea tradițională de la toți.

Mai departe ca să ne lămurim ce poate vorbi și activă femeia cu folos pentru Biserică, în afară, adică pe terenul practic al societății noastre vom descrie viața și faptele câtorva femei, din șirul unei legiuni de femei-martire, de cari se face mențiune în cultul nostru creștin:

De exemplu, Tecla din cetatea Iconiei, de familie bună și ilustră, care **a învățat credința creștină dela Sfântul Apostol Pavel**, în casa lui Onisifor, care a dat dovezi de multă tărie sufletească și consecvență de convingere creștină, când a fost expusă de un oarecare Alexandru la fiare sălbatice și la tauri și care a predicat pe Domnul Iisus Hristos, prin multe locuri, convertind pe mulți păgâni către credința Lui, inspiră tinerelor noastre de azi trei mari principii de orientare în viață:

1. Să-și asimileze o adevărată cultură creștină, întemeiată pe învățătura evanghelică, lucru început, din fericire, pentru neamul și biserica noastră, de studentele înscrise la Facultatea de Teologie. Sfârșitul lui nu-l știm!

2. Să afirme prin convingeri ferme, prin atitudini demne, creștine, cât și prin exemple evanghelice că soarta omului, a societății și a omenirii, în genere, atarnă de Dumnezeu.

3. Să nu uite că în orice funcțiune ar deține în societatea românească și în orice mediu ar fi plasat vor întâlni multe suflete păgâne sau străine de Dumnezeu, ceia ce le incumbă imperioasa datorie de a le converti, prin afirmarea conștiinței specific creștine.

Varvara, fiica elinului Dioscor, de o rară frumusețe trupească, mărturisea pe Hristos și defăimă idolii păgânilor, în numele Sf. Treime simbolizat prin semnul sfintei Cruci. Ea rămâne deci, pentru fetele și femeile creștine o prețioasă pildă de adevărată și conștientă **cinstitoare și apărătoare a Sf. Cruci**, împotriva tuturor idolilor păgâni. Ea le **inspiră spiritul apologetic ortodox**, pe care trebuie să-l afirme azi mai mult ca oricând, în mijlocul curentelor subversive, cari tind să ne submine neamul și biserica.

Ecaterina, prea frumoasă și înțeleaptă muceniță, fiică a unui principe numit Consta, **cunosătoarea învățăturii și științei eline și romane, dăruită cu un ales meșteșug ritoricesc, deci cu înțelepciune și bună grăire a înduplecat pe 150 ritori, ca să creadă în Iisus Hristos.**

E tipul reprezentativ femenin al fetelor noastre de azi, de obârșie aristocratică și o cultură, nu numai românească, dar și străină, tip dela care ar trebui să se inspire ori de câte ori apucă pe căile străinătății, luând motiv de a creștină și româniza pe străinii cu cari intră în legături, de cele mai multe ori, chiar conjugale.

1. Eusebiu Popovici, Ist. bis. univ. Cartea I 1925, pag. 260.

2. Aprobat de Sf. Sinod Mineiul lunii August din 1894. pag. 170.

Marele nostru istoric și savant D-l N. Iorga, vorbind în o conierință la Radio despre Românele noastre culte și din societatea înaltă, cari apucă pe linia străinătății, își exprimă regretul că acestea, în loc să încreștineze și să românizeze pe străinii cu cari intră în relațiuni conjugale, dimpotrivă, ele se acomodează cu credința și obiceiurile lor, ceiace constituie o pierdere pentru neamul și Biserica noastră.

Sfânta martiră Filofteia, fecioara dela Mănăstirea Curtea de Argeș.

Născută din părinți creștini, bulgari, muncitori și simpli.

Cu inima plină de *sămânța faptelor bune*, a fecioriei și a milosteniei, cu *statornicie și răbdare*, totdeauna mergea la biserică, asculta *dumnezeieștile Scripturi*, *postea își păstra neîntinată fecioria*, *miluia pe săraci*, *sătura pe flămânzi*, *adăpa pe însetați*, *îmbrăcă pe cei goi*. Chiar hainele sale și bucatele le împărția săracilor.

Iată, viața și faptele unei adevărate creștine. Iată în ce constă puterea educațiunii spirituale, după părerea mea, primul scop propus, spre realizare, de Asociația Preoteselor Române Ortodoxe, în programul ei de lucru evanghelic.

Cuvioasa maică Pelaghia, care, când eră păgână, ducea o viață dezordonată prin desfrânării și își agonisise multă avere pe căi necinstite, este tipul femeii ușoare de azi fără o țință sfântă în viață.

Dimpotrivă, *când se făcu creștină prin învățătura Domnului Iisus Hristos*, *predată de Episcopul Non*, își lepădă averea, și își impuse o viață austeră și privată. Astfel, în a doua epocă a vieții sale curat creștine, **este tipul femeii convertite la nouă viață**. Câte Pelaghii păgâne nu sunt și în țara românească, fără conștiință și morală creștine, fără o țință sfântă în viață, întreținându-și existența prin mijloace compromițătoare cu demnitatea lor.

Și totuși Pelaghia cea păgână dar convertită la Creștinism ne sugerează trei deziderate în educația morală a tineretului nostru:

1. Să deprindem pe copiii noștri cu spiritul de conștiință și demnitate creștină.

2. Să imprimăm vieții lor lăuntrice și din afară un aspect creștin, în vorbă, în ținută, în acțiunea și relațiunile cu semenii.

3. Să stăruim a renaște pe decăzute, prin Hristos.

Anastasia, tipul femeii creștine în tovărășia unui soț păgân, necreștin. Cum trăia și proceda ea?

Suferia mult pentru necredința lui ca să-l câștige pentru Hristos. Se purta îmbrăcată în haine cuviincioase. Se aduna cu femeii lipsite și sărace pe care le îndemna spre bine și le ajuta din averea ei. Slujia pe ascuns pe chinuiții în închisoare, pentru Iisus Hristos.

Astfel, le ungea ranele cu untdelem, le ștergea hainele și le dădea bucate dimpreună cu o slujnică.

Câte femei de azi nu locuiesc în tovărășia unui soț păgân, necreștin? Acestea trebuie să urmeze pilda Anastasiei, care a procedat cu bărbatul său, după graiul Sf. Sripturi: „Și dacă o femeie are un bărbat păgân și el voește să vie-

țuiască cu ea, să nu-și lase bărbatul, căci bărbatul păgân se sfințește prin femeia creștină, și femeia păgână se sfințește prin bărbatul frate”. 1 Cor. 7. 13. 14.

Câte femei din vremea actuală se poartă în haine cuviincioase și au o ținută demnă de creștine?

Când „viața în spirit a devenit un anacronism, iar viața în senzație o teroare delicioasă; când „idealul femeii e șoferul, al fetei dansatorul de bar și eroul de cinematograf, și când funcția dreaptă a inteligenței a cedat sub năvala senzației”)”, rar sunt exemplarele feminine creștine, cari mai tind să corespundă idealului de cuviință morală, sugerat de Anastasia. E clar că dăm atâta atențiune unei femei, câtă conștiință și seriozitate morală ne inspiră, căci iată ce constată doi bărbați iluștrii ai bisericii noastre:

„Este cu neputință ca femeile cari își împodobesc corpul cu juvaeruri să aibă și sufletul împodobit cu virtuți”, zice Sf. Ioan Hrisostom în Omilia a 18.

Sau „cele mai multe femei, cari țin ca prin lux să placă oamenilor lor, nu pot plăcea lui Dumnezeu”, afirmă Sf. Atanasie al Alexandriei.

Anastasia a înțeles și a experimentat însă că „nu podoaba din afară, cu împletirea părului, cu atârnatul sculelor de aur și cu îmbrăcarea hainelor, ci omul cel ascuns al inimii, întru nestricăcioasa podoabă a duhului blând și liniștit, este de mare preț înaintea lui Dumnezeu”. I. Petru 3. 3-4.

Anastasia se adună cu femeii lipsite și sărace, pe cari le îndrumă spre bine și le ajuta din averea ei. Iată alt rost atât de necesar și viu simțit în societatea noastră și pe care din fericire femeile noastre l-au înțeles și, ca dovadă, au început a se organiza în diferite asociații cu scopuri caritabile, de cari am amintit, când am studiat contribuția maximă a femeii creștine, în operele de asistență socială.

Anastasia îngrijea de chinuiții în închisoare, pentru Iisus Hristos. Sora de caritate sau infirmiera voluntară de azi este urmașa credincioasă a acesteia.

Prin urmare, Tecla este și rămâne pentru femeile creștine din vremea de azi tipul feminin de moralizatoare în lumina principiilor lui Iisus Hristos.

Varvara e tipul femeii culte creștine cu un spirit apologetic ortodox.

Ecaterina e exemplu clasic de fată aristocratică, dotată cu o cultură universală, pusă în slujba misionarismului evanghelic.

Filofteia e tipul fecioarei creștine care intru-nește în ființa ei toate calitățile unei personalități feminine.

Pelaghia e tipul femeii ușoare, dar care se poate converti prin Hristos.

În fine, Anastasia este pildă neîntrecută de putere a femeii cu bărbatul său, în căsnicie, de

1) Rev. Gândirea. Anul XI N. 9 «Stat și Cultură», de Nichifor Crainic, pag. 327.

putare cuviincioasă și demnă în casă și în societate, cât și de alinătoare a săracilor.

1. În consecință, sufletul viitoarelor noastre generațiuni să fie studiat, direcționat, stimulat și perfecționat de mame culte creștine, în spiritul ortodoxiei străbune, adaptate la nevoile reale ale timpului de față.

2. Sănătatea și vigoarea copiilor neamului nostru să răsară din mame frumoase, robuste și sănătoase la trup, urmașe vrednice de continuitate a virtuților rasei daco-romane.

3. Puterile de organizare tehnică ale bărbatului dărz și rece în lupta aspră a vieții să fie însușite, armonizate și îndulcite prin spiritul fin de pace și de mângâiere, al femeii creștine nobile.

4. Mizeriile și suferințele nevoiașilor noștri din vremile critice prin cari abia răsbatem astăzi să fie cercetate și alinate de inima caritabilă a femeii creștine.

5. Atmosfera spirituală a „societății” contemporane, otrăvită în cheagul ei lăuntric, clatină în centrul echilibrului ei și confusă în judecata valorilor reale ale vieții ¹⁾ creștine, trebuie să fie îmbogățită și primenită de mamele și soțiile noastre, prin creierea unei atmosfere curate creștine, pentru afirmarea și activarea Evangheliei lui Hristos,

6. Pe viitor, terenul conștiinței umane să fie pregătit în lumina faptelor glorioase ale disparițiilor noastre și sub auspiciile unei culturi universale creștine.

Lată, cum se desprinde rolul femeii din paginile acoperite cu uitarea, dar foarte valoroase, ale sfintei noastre—Predanii.

Lucrări folosite la tratarea subiectului: *Rolul femeii în Biserică după Noul Testament*.

1. Iconom Dr. Gr. Cristescu, *Vino și Vezi, meditații*, pag. 102.

2. Dr. Teodor M. Popescu, *Revista „Raze de lumină”*, articolul: „Studentele în teologie”, pagina 16.

3. Ioan Rusu Abrudeanu, „Înalt Prea Sfinția Sa Patriarhul României Dr. Miron Cristea, înalt regent, omul și faptele”, pag. 56.

4. Pr. Dr. Popescu Mălăești, „Însemnătatea învățăturii creștine în alcătuirea nouă a României întregite 1924”, București, pag. 13.

1) N. Crăinic Rev. cit., pag. 327.

Pr. Mihai S. Stănescu

Purcăreni-Teleorman

CARTI NOI

Preotul Petre Vintilescu, profesor la Facultatea de Teologie din București: Contribuții la revizuirea liturghierului român; Proscomidia, Liturghia Sf. Ioan Gură de Aur; Studii și text — 160 p. cu o prefață și o introducere — București, Tipografia Cărților Bisericești, 1931, lei 100.

Tânăra noastră știință teologică face încă un pas mare spre maturitate cu această publicație cu toată vitregia vremurilor care o urmărește neîncetat, parcă în condițiile materiale în care trăim, nici un început nu poate fi mai greu de făcut decât punerea bazei unei științe, fie ea chiar teologică, care prin definiție poate să intereseze pe toată lumea. Căci nu tipărește nimeni o carte care necesită o pregătire prealabilă dacă nu se bizue pe un anume număr de cititori, spre a fi despăgubit de o parte din capitalul închis acolo, măcar — și la noi cine sacrifică periodic o sumă de bani spre a-și completa biblioteca și, în același timp să dea puțința materială cercetătorului de a continua publicațiile sale? Studenții? — Dar nu e un secret pentru nimeni că ei, biet, mor, literalmente de foame. Preoții? — Dar când primesc leafa, nu știu ce să facă mai întâi cu ea, atât de mari sunt nevoile și atât de mică a rămas.

Să mai adăugăm, totuși că e și chestie de disciplină sufletească, de concepție, de gust format. Ceeace, de pildă, izbește pe cel ce călătorește prin Apus, e vederea preotului romano-catolic

care, în tramvai, ori pe stradă, umblă cu o carte înfășurată la subțioară, dacă nu citește din ea și nu-și face discret o cruce din când în când: e o carte de rugăciuni zilnice, e o carte, de care preotul, om de carte, nu se despărțește, numind o chiar, în glumă: soția lui. Și nu e rar ca un asemenea preot hotărât să înfrângă toate, pentru un singur lucru care trebuie, să sacrifice și pâinea — e drept că n'are familie — ca să fie în curent cu principalele publicații teologice. Și nu numai reprezentantul Bisericii e plin de zel pentru hrana lui intelectuală și duhovnicească zilnică, dar știe să intereseze și pe păstorii săi la asemenea întreprinderi.

În Franța, de pildă, se știe că, înainte de război, se evalua, de către catolici, numărul romano-catolicilor practicanți între 5 și 10 milioane, iar al Protestanților practicanți mai puțin de un milion și jumătate ¹⁾: și totuși publicația faimoasă „Bible du Centenaire” a putut fi începută cu 800 de subscripții; în ultimul timp se află sub tipar o mică enciclopedie protestantă, ce se publică tot prin subscripțiile laicilor și a pastorilor. Asemenea minuni sunt posibile când conducătorul comunității, care e și „doctor”, ține cu orice preț să fie „la pagină” cu știința sfântă.

1) M. Boegner: *Le christianisme et le monde moderne* p. 4—5, Paris. Fischbacher, 1929.

și când știe să intereseze la asemenea lucruri și pe simpli credincioși.

Și la noi este absolută nevoie să se facă acest început: altfel, toate eforturile specialiștilor vor rămâne apanagiul unui cerc închis, de care cei mulți nu s'au aflat vrednici. Altfel niciodată nu se va putea da posibilitatea materială cercetătorilor să dea la iveală întreaga măsură a puterilor lor. Și în asemenea împrejurări se condamnă cercetările și domeniul teologic să rămână tot în anticamera științei, specialiștii fiind siliți de gustul publicului cititor incomplet dezvoltat, să publice adaptări, traduceri, compilații înjghebând prapit lucrări de caracter practic și de utilitate imediată, sacrificând astfel eternitatea nevoilor clipei, căci altfel, rămân cu cărțile teanc și mor datori.

Acestea sunt gândurile sugerate de publicația Părintelui Profesor Vintilescu. E unul dintre puținii oameni de știință în care teologia românească și-a pus toate nădejdiile. — Unicul înaintaș al Prea Cucerniciei Sale, Dr. Badea Cireșeanu, cu al său „Tezaur Liturgic“ a făcut tot ce se poate pe vremea lui. ... Dar el eră încă, în epoca de preparare a explorărilor care încep deabia acum. Și nu se putea altfel: adevărata știință ține seama și se sprijină pe tot ce au produs înaintașii și contemporanii; iar Liturgia numai dela războiu a luat o dezvoltare nebănuită, când studiile migăloase de o jumătate de veac ale Benedictinilor au început să și dea roadele lor minunate. Paralel, Părintele Vintilescu a dat la noi o serie de publicații dintre cele mai interesante, aprofundând unele chestiuni de cea mai mare însemnatate; toate sunt tot atâtea cuceriri noi pentru teologie, sunt tăeturi în stâncă ori săpături într'un pământ cu totul înțelinat. Ști-vor oare preoții noștri să profite de munca aceasta, care nu așteaptă altă răsplată decât mulțumirea sufletească de a se vedea folosită? Un Prea Sfințit Episcop a ajutat la tipărirea ei; rămâne ca și preoțimea românească să cunoască și să aprecieze asemenea opere magistrale. În directă legătură cu principalul obiect al preocupărilor sale și care exprimă specificul splendoarei Bisericii noastre ortodoxe. Interesul ei se va vedea din cele câteva note pe care le prezintăm cetitorului.

În *Prefață*. Prea cucernicia Sa arată că socotește că va folosi măcar pentru deșteptarea interesului asupra problemelor de acest fel, cât și pentru punerea în mișcare și deci la contribuție, cel puțin parțială, a tuturor competențelor în materie. Cuprinsul însuș al cărții se compune dintr'o **Introducere** urmată de **Textul Sf. Proscomidii și al Sf. Liturghii**. Prima parte începe cu câteva *lămuriri* de unde se vede că această lucrare e făcută pe baza textelor vechi românești adunate și studiate cu multă greutate. În capitolul intitulat „*Caracterul și condițiile studiului nostru*“, arată că, deși studiul acesta e un fel de propunere, după cum se vede din titlul cărții, pentru îmbunătățirea de adus textului original al slujbei, totuși n'a mers prea depărate în afirmații, întrucât aceasta e

dreptul și datoria Sf. Sinod. De altfel nu trebuie să bruscăm simțul conservativ al credincioșilor (p. 11). Iar în ceea ce privește *limba și stilul leturghierului*, a înlocuit foarte rar un cuvânt prin altul mai potrivit, a modificat, uneori copia frazei spre a le face mai proprii exprimării ideilor originale. Urmează apoi exemple de cuvinte traduse din nou, modificări și întregiri de formule după care se arată și greutățile întâmpinate la îndreptarea și traducerea textului. Capitolul IV cuprinde: *Sumare considerațiuni asupra manuscriselor și edițiilor liturghierului* cu următoarele subdiviziuni: 1. Bibliografia necesară unei revizui a liturghierului; 2. Variante și particularități locale în uniformitatea liturghierului ortodox; 3. Instrucțiunile de tipic și încheierea liturghierului. Capitolul V cuprinde: *Liturghierul român, după raportul dintre diferitele sale ediții și față de cele streine*: 1. Liturghierul român față de edițiile ortodoxe în general; 2. edițiile liturghierului român între ele; 3. Liturghierul român comparat cu cel grec în special; 4. Lucrarea noastră de revizuire față de diversele ediții tipărite ale liturghierului. Urmează cap. VI. *Particularități mai deosebite ale diferitelor ediții de liturghiere*: A. *proscomidie* 1. Mirida pentru îngeri; 2. Mirida pentru ctitori; 3. Cele două mari rugăciuni pentru vii și pentru morți dela proscomidie; 4. Proscomideste diaconul? B. *La liturghie*: 1. Venerația Sfintei Fecioare în liturghia Sfântului Ioan Chisostam; 2. Troparul ceasului al III-lea cu stihurile respective din ps. 50; 3. Pomenirile sau dpticele din timpul axionului.

După *Încheiere* urmează *Textul* cu: Rânduiala dumnezezeștei proscomidii și Dumnezeiasca liturghie a celui între sfinți părintelui nostru Ioan Gură-de-aur, Arhiepiscopul Constantinopolului.

Prin actualitatea și originalitatea problemelor puse în această carte prin curajul competența și claritatea expunerii, ea este una din acelea ce nu pot lipsi din biblioteca preotului ortodox român.

Origina și valoarea istorică a Evagheliei după Ioan, de Heralambie Roventă, 109 pagini, București, Tipografia cărților Bisericești, 1928; prețul lei 50.—Cartea aceasta, întâia în românește în felul ei e închinată „cercetătorilor biblici, care prin munca lor erudită, unită cu un spirit ortodox vor reinvia vechea noastră datină și poruncă de a cerceta Scripturile, păzind astfel poporul de a rătăci și contribuind la dezvoltarea unei culturi teologice demnă de Biserica mare a României și de Patriarhatul ei“. Ea răspunde deci unei nevoi bine simțite din partea studenției și preoților ortodocși, cari cunosc pasiunea care s'a pus în atacarea și în apărarea autenticității Evangheliei, supranumită și „inima Bibliei“.

A trecut vremea când necredincioșii se socoteau îndreptățiți s'o numească „un roman teologic ori un poem ziditor“. Renan însuș des-

1. P. Fargues: Les origines du Nouveau Testament, Paris, Fischbacher, 1928, p. 73.

coperea aici „prețioase tradiții urcând până la apostolul Ioan” *)—Critica a dat înapoi; a sfârșit prin a recunoaște istoricitatea cadrului temporal al Evangheliei și a diferitelor episoade principale.—Dar cât de interesante nu sunt aceste asalturi pe care Alogii și la o mie cinci sute de ani după ei raționaliștii, începând din veacul al XVIII mai ales, le-au dat acestei cărți unice —

Cu erudiție remarcabilă, cu o obiectivitate desăvârșită, Părintele Profesor plimbă pe cetitor prin tot dedalul acestor teorii, de care nu rareori chiar autorii lor se leapădă (cum e cazul lui Bretschneider), așa încât rămâi perfect incredințat de adevărul celor 3 puncte, pe care le apără o seamă de critici conservatori azi: datele tradițiunii, după care sf. Ioan Apostolul e autorul acestei Evanghelii; el a trăit în Efes, unde a compus Evanghelia a patra; valoarea ei istorică este de primul ordin.

O recomandăm dar cetitorilor teologi, ca pe o carte, unde știința cea mai înaltă se dublează de credința cea mai tare în adevărurile propovăduite de Sfânta noastră Biserică.

Diacon D-r Haralambie Roventă, conferențiar suplinitor la Facultatea de Teologie din București, Diplomat în Teologie dela Universitatea din Oxford — **Epistola către Efeseni a sfântului Apostol Pavel: Introducere și comentariu**, București, Tipografia cărților Bisericești, 1929, 151 p., prețul lei 100.

În împrejurările actuale, când există o criză de autoritate, comentarea epistolei acestea, în care se preamărește rolul Bisericii lui Christos, e o adevărată binecuvântare. Dar alegerea acestei epistole mai e fericită și din alte puncte de vedere: ea este, de pildă, una dintre cele mai viu atacate epistole paulinene și cunoscând teoriile celor ce au combătut autenticitatea ei, învățăm o bună parte din istoria criticei raționaliste a Noului Testament. În alte țări unde există colecții întregi de comentarii, apariția unuia nu e un eveniment ca la noi; dar importanța acestei apariții e și mai mare când vorba de o epistolă a cărei destinație, cel puțin a încurcat și pe unii dintre Părinții Bisericești.

Ținând seamă de însemnătatea ei doctrinală, de tot aparatul științific cu care e înzestrată tălmăcirea ei, ceea ce o ridică la înălțimea publicațiilor similare apusene, ne bucurăm de supratitlul colecției, care ne indică un program și ne dă și o nădeje: „Explicarea Noului Testament” adică a întreg Noului Testament.

Diacon D-r Haralambie Roventă, conferențiar suplinitor la Facultatea de Teologie, din București, diplomat în Teologie dela Universi-

tatea din Oxford: **Interpretarea Scripturei după Origen**. Râmnicul Vâlci, Tipografia Cozia a sf. Episcopii a Râmnicului Noului Severin, 1929, 68 p. — 1.

În prefața Părintele Profesor Roventă evocă împrejurările în care a fost scrisă această carte: într-o călătorie de studii prin Grecia, Palestina și Egipt—Mai arată că în cercetările S. Sale asupra metodei sănătoase a interpretării Scripturii, figura gigantică a teologului care a dominat secolele s'a impus—În capitolul întâi se atată: *Opera biblică a lui Origen și mediul în care s'a dezvoltat*; capitolul doi cuprinde: *Concepția lui Origen despre Scriptură*; în capitolul al treilea se vede: *Metoda de interpretare a lui Origen*, iar în al patrulea: *Critica interpretării alegorice a lui Origen*.

Azi, când sectanții cred că pot interpreta cum le place lor sfânta Scriptură, se impune, mai mult ca oricând cunoașterea metodei ortodoxe de tălmăcire a Scripturilor. Și cartea Părintelui Roventă este un ajutor cu atât mai prețios pentru cel ce-și pune serios această problemă, cu cât este întemeiată la fiecare afirmație pe mărturiile sfinților Părinți. Dar, ca să vedem și cu câtă claritate și disceornământ fixează poziția ortodoxă în fața celorlalte, voi extrage câteva părți, din care cetitorul își va face o idee precisă: În ultimul paragraf se pune o chestie foarte spinoasă, dar foarte de actualitate: Catolicii dela Sinodul din Trident au adoptat din nou ideea unui sens ascuns. Aceasta împiedică chiar și pe unii clerici dela cetirea Bibliei... ar nimici răspândirea Scripturii în popor și deci în lume (p. 65). Dar dacă oricine are puțină să interpreteze Scriptura (ca la Protestanți)... atunci ar însemna să se găsească în Scriptură nu numai 3 sensuri ca la Origen ci un număr nelimitat de sensuri, tot atâtea cât și indivizi (p. 67).

„Atitudinea dreaptă deci în viața creștină e că citirea Bibliei formează datoria oricărui creștin și că înțelegerea ei îi este la îndemână după puterile lui. Dar acolo unde el simte că ceva îi e nelămurit, aceasta să nu-i producă o piatră de scandal pentru sufletul lui, ci să și-o atribue imperfecțiunii lui de a înțelege. În cazurile grele singur consemnul general al Bisericii și al Sfinților Părinți poate decide care e spiritul literei, căci după vorba lui Origen sunt multe ziceri în V. și N. T., cărora li se potrivește fraza sf. Apostol Pavel: litera ucide, spiritul face viu”.

N. CHIȚESCU

2. Vie de Jesus, 17 éd., p. LXII—LXIII.

MIȘCAREA MISIONARA

**Cercul cultural preoțesc VIII „Secăria”
Circ. I Breaza, din județul Prahova.**

În ziua de 22 Noembrie a. c., acest cerc a ținut ședință la sediul lui, parohia Secăria. Biserica actuală rezidită în 1913 de actualul preot I. Buzeteanu și sătenii ei, în locul celei zidite în 1870. E mică biserica, dar de mult gust, învelită cu tablă de zinc în 1927.

Serviciile divine au fost oficiate de preoții cercului cu cântăreții lor. Credincioșii au asistat foarte mulți, făcând ca biserica să fie arhiplină. Evanghelia a explicat-o preotul G. Oprescu-Treisteni, în urma căreia s'a oficiat un parastas pentru cliori și eroii neamului.

După amiază, la școala satului, zidită tot de preotul I. Buzeteanu în 1893, ca învățător al ei, s'a ținut ședința publică.

Ea a fost deschisă printr'un imn religios cântat de elevi și de președintele cercului ce e preot aci de 49 ani și învățător pensionar, tot I. Buzeteanu. A arătat însemnătatea adunărilor preoțești la un loc cu sătenii și că nevoile nu se pot înlătura decât prin muncă, economie, credință în Dumnezeu și încredere în preoții Lui, cari sunt sarea pământului. Preoții conduc pe oamenii în calea binelui și-i feresc de rele, încotmai ca o mamă pe copii săi. Anunță că despre preot va vorbi părintele I. Dumitrescu-Teșilă, ce și urmează.

Sf. s-a, vorbește cu temeiuri bine arătate despre misiunea sfântă a preotului în mijlocul creștinilor, deaceia trebuie să i se dea respectul cuvenit.

Mai vorbește preotul C. Popescu-Șotriile despre advențiști, viața și rugăciunile lor, ce preoți au, cum se aleg și ce rol îndeplinesc. Cât de departe de al preotului ortodox, care are învățătură anumită și care se dă credincioșilor prin punerea mâinilor Arhiereului, arătând îl poporului prin cuvintele: „Vrednic este”, la care și el răspunde la fel. Se mai recitează de elevii școlii poezii, apoi se închide ședința tot de către președinte.

Dânsul deslușește mulțimei adunate, că de starea actuală nimeni nu ne poate scăpa decât biserica; deci să ascultăm de

sfaturile ei, ce ne îndeamnă la purtări frumoase, muncă, economie, credință și speranță, ce sunt singurele pârgii ale vieții. Mulțumește publicului de participare, celor ce s'au ostenit de îndeplinirea rolurilor și roagă pe Bunul Dumnezeu să aibă pe toți în apărarea Sa, ca să poată îndeplini cu bine sfaturile și să dobândească fericirea făgăduială de El.

Asfel s'a ținut această ședință, de care lumea a fost destul de mulțumită.

Cerc Pastoral Slobozia-Câmpina.—În ziua de 23 Noembrie 1931, s'a ținut cerc pastoral în parohia Slobozia-Câmpina. S'a oficiat sf. liturghie în sobor de următorii preoți: I. Chirică-Câmpina (președintele cercului); M. Martinescu și I. Popescu-Câmpina; I. Voiculescu-Bănești; S. Buzeteanu, Slobozia; P. Provinceanu, Cornu de jos; C. Popescu, Telega II; Atanasie Georgescu-Provița de jos; Dumitru Popescu, Poiana; Gh. Andrei, Cornu de sus.

Răspunsurile sf. liturghii, au fost date de corul cântăreților și de corul bisericii din Poiana Căpina. Predica a fost ținută de Pr. C. Popescu, care a dezvoltat pericopa zilei „Bogatul cărnii i-a rodit țarina”. Predicatorul a arătat felul cum trebuiesc folosite bunurile materiale, pentru a nu fi o piedică pentru mântuirea omului.

La sfârșitul sf. liturghii, Păr. I. Chirică a anunțat pe enoriași că la ora 3 p. m., se va ține conferință religioasă, la școală, rugându-i călduros să ia parte.

La ora 3 p. m. în fața unui impunător număr de credincioși, corul cântăreților a deschis ședința intonând axionul „Cuvine se cu adevărat”. După aceasta Păr. Președinte a luat primul cuvântul, arătându-și mulțumirea, pe deoparte de numărul mare al credincioșilor, iar pe de alta de întâmplarea fericită că odată cu cercul pastoral, a avut loc și cercul cultural învățătoresc din Circumscripția Câmpina. În cuvinte înălțătoare, Păr. Președinte îndeamnă pe enoriași să dea toată ascultarea luminătorilor lor, preoți și învățători, cari-i povățuesc pe calea binelui.

Dă apoi cuvântul preotului Dumitru Popescu, conferențiarul zilei, care, în cuvinte

pe înțelesul tuturor își desvoltă conferința despre „Cultul Sfinților și al Icoanelor” arătând temeiul scripturistic al existenței acestui cult și nesocotința celor ce îl atacă.

După aceasta D-l C. Boeru, institutor, mulțumește preoților pentru clipele creștinești prilejuite enoriașilor, invitând la rândul său, pe enoriași să păstreze cele auzite.

Urmează apoi un program bine înjghebat și bine reușit al copilașilor de școală, de sub conducerea D-nei și D-lui Boeru.

La sfârșit, părintele președinte mulțumește D-lor învățători pentru concursul dat, mulțumește enoriașilor pentru dragostea arătată bisericii, după care ședința se sfârșește

CRONICA INTERNA

TELEGRAMĂ

I. P. Sf. Patriarh Miron Cristea

Bozovici, 1/12 1931. — Almăjenii adunați la sfințirea Monumentului celor 818 Eroi ai săi și pentru comemorarea Unirii Banatului și Ardealului cu Patria Mamă — Vă mulțumesc respectos pentru ajutorul acordat, asigurându-vă de profundele lor recunoștințe și devotament.

Președinte
Preot Buracu

≡ **Audiențe la I. P. S. Sf. Patriarh.** Cu toate ocupațiunile nesfârșite și istovitoare, pe care i le dau conducerea superioară a Bisericii, ca și părinteasca grijă de turma cea cuvântătoare, atât de încercată azi, I. P. Sf. Patriarh găsește totuși timp să primească și audiențe. Mai ales când audiențele au un caracter urgent și necesar bunului mers al Bisericii.

Dar mai sunt și audiențe cari au un caracter deosebit și pe acela dorim să-l arătăm aici.

În ziua de 23 Octombrie, a. c. I. P. Sf. Patriarh a primit în audiență pe noul ministru al Germaniei la București, D-l *Von Stein*. După ce prezentase scrisorile sale de acreditare.

Noul Ministru al Germaniei a ținut să prezinte salutul țării pe care o reprezintă, ca și omagiile sale personale Șefului celei

mai mari și mai înfloritoare dintre bisericile ortodoxe.

În ziua de 3 Noembrie, a. c., I. P. Sf. Patriarh a primit în audiență pe *D-l Poemenoff* Ministrul Bulgariei la București, care transferat în postul de plenipotențiar al Bulgariei la Berlin, a ținut să reînnoiască sentimentele sale de adâncă venerațiune Șefului Bisericii ortodoxe care a arătat cea mai înaltă și afectuoasă solitudine Bisericii bulgare, atunci când alte bisericii se aratau severe cu „*biserica schismatică*”.

Dela Asociația Preoteselor

— Inaugurarea Căminului de Studenți —

Bucuriile adevărate sunt rare, căci ele sunt rodul strădaniilor neobosite, puse în serviciul unui scop mai înalt, care depășesc nevoile zilnice.

La o bucurie de acestea întâmplarea a făcut să iau parte în ziua de 21 Noembrie, când pașii m'au îndreptat la inaugurarea căminului de studenți, înființat de „Asociația doamnelor preotese”.

O clădire frumoasă, în plin centru, cu o intrare impunătoare prin care am pătruns în interiorul ei. Aci eleganță sobră, dar prietenoasă a tapetului și mobilierului creiază o atmosferă justă a confortului pus în serviciul tinerelor studioase.

Sala de primire plină de preoți, printre cari am remarcat pe: pâr. Dr. Nicolae Popescu, secretar general al Instrucțiunii; pâr. Prof. Crăciunescu, secretar general al Cultelor; pâr. Partenie, președ. Asociației preo-

ților ortodoși; pâr. Arhim. I. Scriban; Arhim. Filaret Jocu; diac. prof. C. Rovența; pâr. protoerei: Traian Vintilescu; H. Moisiu; și D-nele preotese: Eufrosina Popescu, președ. Asociației; Șerpoianu, Bărbulescu, Vintilescu, Crețu, Șerpe, Dumitrăchescu, Anișoara Popescu, Mușteanu, Costea, Zamfirița Negulescu, Voicu, Ștefănescu-Vălenii de Munte, Popescu-Doicești, Păunescu, Nicolau, Marinescu, Duminică Ionescu, Stoicescu, Florescu, Vodă, diac. Ionescu, Măntulescu; așteptau, în liniște, în fața mesei cu cele hărăzite Sfintei slujbe a Șfeștaniei — obicei frumos strămoșesc — pe P. S. S. Tit Simedrea, vicarul Sfintei Patriarhii, inimos susținător al tuturor întreprinderilor frumoase prin activitatea și fondul lor moral.

Amabilitatea blândă a d-nei președ. Eufrosina Popescu, și a d-nelor: Gibescu, Șerpoianu, Bărbulescu și Vintilescu, te făcea să resimți sentimentul plăcut pe care-l ai la intrarea în marile institute catolice, sentiment născut din purtarea ireproșabilă a conducătorilor, cari te câștigă îndată.

În această atmosferă plăcută și senină s'a desfășurat slujba într-o pioasă reculegere, mărită de frumusețea corului Studenților teologi, — condus de d-l Clement Popescu — care a dat răspunsurile.

Studentele modeste, dar cu atât mai drăgălașe, au trăit o clipă solemnă, care — poate — le-a fixat drumul pentru noul an școlar.

A urmat apoi cuvântarea P. S. S. Tit, bogată în idei și principii moral-religioase.

El înfățișează în linii precise scopul aparent și scopul adevărat și important al Asociației:

Primul e înlesnirea mijloacelor de susținere a ficelor de preoți, trimise la studiu, într'un cămin în care să nu simtă lipsa ocrotirii părintești, punându-le astfel la adăpostul pericollor, care le amenință în Bucureștiul acesta mare și imoral.

Al doilea e creiarea unui ideal moral-religios în sufletele tinere, atât de necesar în epoca de față, când indiferentismul a cuprins societatea noastră. Într-o formă vie prin plasticitatea expunerii P. S. S. Tit a înfățișat epoca păgână în faza decadenței în comparație cu timpurile noastre.

Și atunci ca și acum credința eră alungată din sufletele oamenilor — cei vechi au mers la pieire prin necredință și cruzime, pe când cei de azi merg prin aceeaș necredință, dar

nu și prin cruzime, ci prin indiferentisme, căci învățătura lui Hristos, în cursul vremilor, a îmbunătățit cu mult lumea.

Puterea de afirmare a credinții creștine, de sacrificiu, unită cu statornicia a unui număr mic — la început — a pus temelia unei societăți nouă și puternică atunci.

Aceeași tărie se cere azi nouilor vlăstare de aci, de a afirma credința lor prin exemplul unei vieți conforme cu Evanghelia, așa cum înțelepțește o trăiau străbunii noștri. Lucrul nu e ușor de realizat, dar nici așa de greu ca în vremile de atunci când se cerea sacrificiul vieții.

D-na președintă, Eufrosina Popescu, care a înțeles că faptele pornite din inițiativa ei vorbesc mai viu decât ar putea fi arătate prin cuvinte, mulțumește P. S. S. Tit, care le-a arătat cel mai larg concurs și cea mai mare încredere încă dela începutul activității, precum și tuturor acelor cari au ajutat și vădesc un viu interes lucrării preoteselor.

Evidențiază apoi activitatea comitetului cultural, condus de d-na Costea, care se ocupă de pregătirea sufletească a preoteselor pentru misiunea grea pe care o au de îndeplinit alături de soții lor, căci de progresul sufletesc al preotesei atarnă viitorul Asociației.

După ce înfățișează organizarea creștinăscă a studentelor în cămin, menționând faptul destul de important că nu are nici un regulament, care produce spaima și revolta în instituțiile similare, sfârșește anunțând deschirea activității din acest an a comitetului cultural.

Președintele „Asociației Clerul” omagiază pe organizatoarele Căminului pentru eroismul de a lupta și învinge în întreprinderea aceasta atât de grea. În continuare, arată că activitatea preoteselor se mai manifestă și în largul concurs pe care-l dau soților în activitatea lor pastorală.

Președ. „Asociației studenți fii și fice de preot”, D-l Vasile Alexandrescu, își arată gratitudinea lor față de opera sănătoasă și temeinică a d-nelor preotese, exprimându-și nădejdea că în curând vor avea și ei un cămin, creat din aceeaș inițiativă.

D-ra Elena Ionescu, studentă orfană bursieră a căminului, în cuvinte gingașe și pline de căldura tinereții înfățișează viața pe care o duc în cămin, scoțând în relief bunătatea și devotamentul d-nei Eugenia Șerban, directoarea căminului, care prin blândețea-i carac-

teriscă a stabilit o desăvârșită armonie între toate camaradele lor.

Un fapt mișcător prin evocarea trecutului nostru de buni creștini a încheiat serbarea.

Un bătrân preot, părintele T. Antohie a adus ca dar căminului o frumoasă icoană cu candela ei și o danie în bani, în sumă de 8500 lei.

În drum, spre casă, mi-am depănat amintirile încă proaspete ale studenției mele și n'am găsit nici o amintire demnă de egalat momentelor trăite la Căminul Asociației Preoteselor.

Inaugurările la noi constau numai din dans și cochetărie. Modestie nu-și avea locul acolo. Era numai o serbare mondenă, care n'avea nici o legătură cu anul de muncă intelectuală pe care-l inaugurem.

Din această cauză fericesc pe părinții care-și au copiii în grija d-nelor preotese, puși la adăpost de orice pericol.

Iar d-nelor preotese li-se cuvine toată admirația pentru voința, munca și răbdarea de a face să re trăiască — conform cu faze de dezvoltare a civilizației actuale, — trecutul nostru de altădată, când Domnițele noastre lucrau în fir de aur tezaurul nostru artistic.

Sacotala Angelescu

Fostă președ. Femeilor
Române din Sofia

* *

Circulara No. 8663 931

Prea Cucernice Părinte,

Prin aceasta Vă aducem la cunoștință că Onor, Ministerul Instrucțiunii și al Cultelor prin dispozițiunea Nr. 120185 14365 din 11 Sept. 1931, a retras orice autorizațiune de conferențiar pentru evanghelie D-lui Popescu Tudor, fostul preot, căzut dela credință.

În consecință el nu mai poate ține adunări publice nici în case particulare, nici în alte săli speciale, fără a fi sancționat. — Aducând aceasta la cunoștința preoților, îi veți îndemna să urmărească cu atențiune orice activitate de conferențiar a acestui sectant și în caz de continuă a ține adunări — oriunde — și vorbi public să-l denunțe autorităților civile pentru a fi adus la respectul legilor.

Primiți, Vă rugăm, arhieresti binecuvântări
p. Arhiepiscop și Mitropolit,

† TIT

Cons. Referent,
Pr. Manea Popescu

PAROHII VACANTE

PREOȚI

Protoeria Circ. I. din Capitală. — Se publică concurs în termen de 30 zile, pentru ocuparea postului de preot paroh al parohiei suburbane *Mărcuța*, devenit vacant pe ziua de 1 Ianuarie 1932 prin demisia titularului Preot Nic. Voiculescu-Otopeanu.

În parohie sunt două biserici, una veche și alta nouă nesfințită, la care slujește prin delegație un preot.

Numărul familiilor este cam de 1500, iar suflete 5000

Salariul după lege; iar venitul epitrahialului se poate socoti ca la 800—1000 lei lunar.

Are casă parohială cum și sesie parohială. Candidații trebuie să fie licențiați în teologie. Preotul va fi dator o propune gratuit religia elevilor ortodoxi din clasele primare.

Cereri se vor adresa Protoieriei, în termen de o lună, însoțite de toate actele cerute de art. 2 din regulament, spre referire. Cererile intrate pe altă cale cum și cele ce nu vor fi însoțite de toate actele, nu vor fi luate în considerare.

Protopop, **Econ. Traian Vintilescu**

Protoeria Circ. II a din Capitală. — Postul de preot paroh dela Parohia Sf. Treime-Ghencea, devenind vacant pe ziua de 29 Noembrie a. c., prin încetarea din viață a titularului Pr. D. Vasilescu, se publică concurs în termen de 30 zile.

Parohia numără 650 familii, cu 350 suflete, mai având doi preoți.

Salariul platit de stat, potrivit gradului de studii.

Locuință deocamdată nu are.

Venitul epitrahialului se cifrează la 800-1000 lei lunar. Preotul acelei parohii expusă la sectanți și având prea mult de lucru, nu poate avea altă ocupație.

Candidații vor înainta cererile însoțite de acte Protoieriei Circ. II din Capitală în termenul legal,

Cereri venite pe altă cale, nu vor fi luate în considerație.

Protoiereu, **Econ. Const. Moisiu**

Protoeria Circ. I. Ilfov. — Postul de preot paroh dela parohia Chiajna devenit vacant, prin demisiunea titularului Pr. Atanasie Popescu, pe ziua de 1 Ianuarie

1932. Se publică concurs pentru ocuparea acestui post în termen legal.

În parohie mai este preotul supra-numerar Ilie Petrescu.

Parohia are 756 familii cu 3244 suflete. Are sesie parohială. Casă parohială nu are. Pe lângă salariul cuvenit gradului său de studii, preotul ce va fi numit, se va bucura și de venitul epitrahilului. Preotul va fi dator a propune religia în școala primară.

De preferință vor fi licențiați sau Doctori în Teologie.

Protoiereu, Icon. N. Popian

Protoieria Circ. I-a Dâmbovița. — Se publică concurs cu termen de 30 zile pentru ocuparea parohiei Pietroșița II, devenită vacantă prin transferarea titularului la parohia Măgureni din jud. Prahova.

Parohia se compune din satul Valea Țăței, cu 160 capi de familie și 654 suflete, efectuând în același timp serviciile religioase și ale enoriașilor din satul Adunați, 127 capi de familie, la o distanță de circa 3 km. de biserica parohială „Întâmpinarea Domnului”, care se află în satul Valea Țăței și se află în stare bună.

Casă și sesie parohială nu are.

Venitul epitrahilului este de circa 3000 lei anual.

Salariul conform gradului de studii.

Doritorii de a ocupa acest post vor înainta cererile lor direct acestei protopopii, însoțite de memoriile cuvenite în termen de 30 zile dela data publicării, spre cele legale.

Protopop, Dem. N. Popescu

Protoieria Dâmbovița, Circ. II Găești. — Se publică concurs, cu termen de 30 zile dela apariția prezentei în „Apostolul”, pentru ocuparea postului de preot deservent al Schitului Cobia, rămas vacant prin decesul preotului Cristea Constantinescu.

Biserica — monument istoric — are nevoie de reparație. Enoria Schitului este de 90 familii cu 365 suflete.

Casă pentru preot nu este, dar are 1½. Ha cel folosește personalul bisericii.

Intrucât Schitul cade sub îngrijirea Eforiei Spitalelor Civile, salariul preotului se plătește de această instituție — și e mai mic decât la Stat.

Doritorii, vor înainta cererile, — însoțite de acte — oficiului protopopesco din Găești.

Protopop, Pr. Mih. S. Ionescu

Protoieria I Câmpulung-Mușcel Postul de preot ajutor la parohia Șubești din Câmpulung-Mușcel, devnind vacant pe ziua de 1, Septembrie a. c. se publică concurs pentru ocuparea lui.

În parohie sunt două biserici: Șubești, și filiala Sf. Gheorghe, cu peste 350 familii.

Casa parohială nu există.

Venitul epitrahilului se cifrează la circa 10.000 lei anual.

Doritorii vor petiționa în termen de 30 zile dela publicarea prezentei în „Apostol” la protoierie, unde vor depune și toate actele

Cererile venite pe altă cale, nu vor fi luate în considerare.

Protopop, Preot Nicolae M. Proca

Protopopia Circ. I. Teleorman, Turnu-Măgurele. Se publică concurs pe termen de 30 zile, cu începerea dela 15 Decembrie până la 15 Ianuarie 1932, pentru ocuparea postului de preot ajutor la parohia Sf. Haralambie din T. Măgurele, unde mai funcționează și un diacon. Parohia număra circa 650 familii ortodoxe. Casă parohială nu este, nici alte avantaje, afară de veniturile epitrahilului, care în toată parohia se urcă la 8000 (opt mii) lei anual, plus salariul dela Stat potrivit gradului.

Candidații trebuie să fie licențiați în Teologie și să prezinte în termen legal la Protopopie toate actele cerute de regulament.

Orice cerere nesosită în termen, sau pe altă cale, nu se ia în considerație.

Protopop, Ic. Ioan I. Popescu

Protoieria Jud. Vlaşca, Circ. I Giurgiu. Se publică concurs, cu termen legal de 30 zile, pentru ocuparea postului de preot paroh dela parohia Frățești acest protopopiat devenit vacant prin dimisionarea titularului Preotul Manea Georgescu pe data de 1 Ianuarie 1932.

Situația Parohiei:

1) Parohia are o populație de 632 familii și 2.315 suflete.

2) Are o biserică în bună stare de funcționare cu hramul Sf. Ecaterina:

3) Casa parohială nu există.

4) Posedă sesie parohială în suprafață de 8½ Ha. *Venituri:* salariu conform gradului de studii, renta sesiei parohiale și circa 5-6.000 din epitrahil.

În susnumita parohie mai funcționează un preot ajutor Preotul Ioan N. Barbu, cu ordinul Sf. Arhiepiscopii Nr. 8.009.930.

Doritorii vor înainta actele, cerute de regulament, direct oficiului protopopesco, în termenul mai sus amintit.

Protopop, Pr. Al. Constantinescu

Protoieria Jud. Vlaşca Circ. I-a Giurgiu.

Se publică concurs, cu termen legal de 30 zile, pentru ocuparea postului de preot paroh al parohiei Balanu, devenit vacant prin demisiunea titularului.

Situația parohiei: Parohia Bălanu are o populație de 160 familii și 624 suflete.

Este o parohie de rangul al II-lea.

2) Are biserică în bună stare de servire, cu hramul „Cuvioasa Paraschiva”.

3) Casă parohială nu există încă.

4) Posedă sesie parohială în suprafața de 5 hectare.

Venituri: Salariul conform gradului de studii, renta sesiei parohiale și circa 2000 din epitrahil. Doritorii vor înainta actele cerute de regulament, direct oficiului protopopesc în termenul mai sus arătat.

Protopop, Pr. **Al. Constantinescu**

CÂNTĂREȚI

Protoieria Circ. I. din Capitală. Postul de cântăreț I. dela parohia Sf. Gheorghe Capră, devenind vacant pe ziua de 1 Ianuarie 1932, prin demisia titularului Gh. Iliescu, se publică concurs în termen de 15 zile dela data publicării acestei vacanțe.

Cererile se vor adresa Protoieriei, însoțite de actele necesare.

Protopop, Ec. Tr. *Vintilescu*

Protoieria II. din Capitală. Postul de cântăreț I. dela Parohia Leordeni, devenind vacant pe data de 1 Dec. 1931, prin lăsarea în disponibilitate a titularului Simion Lascar, care este și pensionar, se publică concurs în termen de 15 zile.

Candidații vor adresa cererile însoțite de acte, Protoieriei a II. din Capitală.

Protoiereu, Econ. *Const. Moisiu*

Protoieria Jud. Prahova, Circ. I. Ploști.

Se publică concurs pentru ocuparea postului de cântăreț dela biserica filială Sf. Apostoli din Ploști, rămas vacant pe ziua de 1 Ianuarie 1932 prin demisiunea titularului.

Doritorii de a ocupa acest post vor înainta cererile însoțite de acte la Protoieria I. Ploști, în termen de 30 zile dela data Apostolului în care se publică.

Posturi de cântăreți, vacante în acest protopopiat, se găsesc la parohiile: Buda Pălanga, Coada Isvorului, Gherghța, Malamuc, Netofi, Plopeni, Popești I.

Protopop, Const. M. *Petre*

Se publică concurs pentru ocuparea pos-

tului de cântăreț dela parohia Sf. Voevozi-Câmpina, devenit vacant, prin demisiunea dată pe 1 Decembrie 1931, de către cântărețul Ioan Popescu-Ocineanu, pentru a-și regula drepturile la pensie,

Concurenții vor adresa cererile lor pentru ocuparea acestui post la protoieria Breaza, jud. Prahova, în termen de una luna, dela publicarea prezentului concurs în „Apostolul”.

Protopop, V. *Opriș*

Se publică concurs pentru ocuparea postului, de cântăreț, dela parohia Bordeni, Jud. Prahova, devenit vacant prin destituirea fostului titular.

Parohia este urbanizată ca salariu.

Se preferă absolvenții școalelor de cântăreți.

Concurenții vor înainta în termen de 15 zile dela publicarea acestui concurs, cererile lor cu actele ce posedă, Protoieriei Breaza, spre cele de urmare.

Protopop, V. *Opriș*

Protopopia Circ. I. Teleorman. — Se publică concurs cu termen de 15 zile pentru ocuparea postului de cântăreț dela parohia Carol-Vodă, devenind vacant prin demisia D-lui C. Preda.

Cererile însoțite de actele necesare se vor înainta acestei Protoiopii.

Protopop, Ic. Ioan I. **Popescu**

Se publică concurs cu termen de 15 zile pentru ocuparea postului de cântăreț rămas vacant la parohia Catanele — pe data de 1 Ianuarie — prin scoaterea la pensie a fostului cântăreț Stoica Nedelcu.

Doritori vor înainta actele protoieriei Găești.

Protopop, Pr. Mih. S. **Ionescu**

MIȘCAREA ÎN CLER

**PREOȚI: Numiri, Decese, Reintegrări
Demisii.**

(1 Octombrie—1 Noembrie 1931)

1. Pr. Ioan Bărbuleanu, a încetat din viață pe ziua de 7 Sept. a. c. preot la bis. Moșăceni Teleorman.

2. Pr. Andrei Stănescu, dela bis. Gornet-Cuib Prahova, a demisionat pe ziua de 1 Decembrie a. c. pentru a-și regula drepturile la pensie.

3. Pr. Gh. Ionescu—Malamuc-Prahova, a încetat din viață în ziua de 10 Sept. a. c.

4. Pr. I. Miculescu—Negreni-Vlașca, a demisionat pe ziua de 1 Ianuarie 1932.

5. Pr. Gh. Bărbulescu a demisionat din postul de paroh al parohiei Piteasca Pasărea-Ilfov, pe data de 1 Decembrie 1931.

6. Pr. Dumitru Bădulescu, preot ajutor la filiala Rumuși-Turbatu-Vlașca, a încetat din viață în ziua de 26 Septembrie 1931.